



ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України



СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

■ ВИБОРИ-2006

Роботу гальмує втома

В Україні триває підрахунок голосів із виборів народних депутатів України та до місцевих органів влади. Об 11.10 після опрацювання ЦВК 68,1 відсотка протоколів п'ятірка лідерів виборчих перегонів — Партія регіонів, БЮТ, «Наша Україна», СПУ і КПУ — залишилася незмінною, однак інтрига перед прохідним тривідсотковим бар'єром розпалася: блок Наталії Вітренко «Народна опозиція» на одну соту відсотка випередив Народний блок Литвина, котрий досі йшов на шостій позиції. «Народна опозиція» набрала 2,53 відсотка, а НБЛ — 2,52. А лідер — Партія регіонів на той час уже пододала 30-відсотковий рубіж голосів виборців. Утім, голова Центрвиборчкому Ярослав Давидович не виключав подальших ймовірних змін у попередніх результатах голосування.

(Закінчення на 2-й стор.).

■ ФОТОФАКТ

Цими днями напружено трудяться не тільки працівники виборчих комісій, а й головний сервер Центральної виборчої комісії.

На знімку: начальник управління інформатизації ЦВК Валерій Стриганов демонструє роботу сервера.



Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА

Московські міфи

У Москві розраховують, що новий уряд України обере курс на співробітництво з Росією. Про це заявив глава МЗС РФ Сергій Лавров: «Ми бажасмо, щоб сформований уряд відповідав інтересам українського народу і виступав би за розвиток відносин і співробітництво з Росією».

Тим часом Кремль робить усе, щоб російські ЗМІ культивували у свідомості російського обивателя образ України як ворога Москви, російського народу. Міфи і відверта неправда про українські політичні процеси — повсякденність російського агітпрому. Коментуючи підсумки нинішніх парламентських виборів, у російській столиці не втомлюються повторювати, що «розкол України поглиблюється». Російські думські політики вважають, що «політична реформа послабить Президента Віктора Ющенка і не дасть змоги країні проводити модернізаційну політику». Крім того, схоже, у Москві розчарувалися у Вікторі Януковичі. Тут уже не вважають його прихід до влади «гарантією російського вибору України».

(Продовження теми на 5-й стор.).

«Чорний вівторок» Франції

Учора майже вся транспортна система Франції була парализована страйком. День для більшості парижан і туристів почався з велетенської пробки на під'їздах до Парижа завдовжки в 130 км.

З демонстраціями і страйками виступили студенти, старшокласники, профспілки і численні трудові колективи. Їхня єдина вимога — негайне відкликання урядом країни нового закону про трудову угоду для молоді.

(Закінчення на 5-й стор.)

Любов на Лівому

Як завжди, на честь Міжнародного дня театру в столиці вручено престижні премії «Київська пектораль».

Цього року фаворитом змагання став Театр драми і комедії на Лівому березі Дніпра. Любов публіки та симпатії журі віддано саме цьому театрові. Вистава Олексія Лісовця «Ромео і Джульєтта» отримала пектораль у чотирьох номінаціях: за кращу виставу року, за кращу режисерську роботу, за краще виконання головної чоловічої ролі (Ахтем Сейтаблаєв — Ромео) та за кращий акторський дебют (Ольга Лук'яненко — Джульєтта). Цікаво, що обоє останніх — дебютанти. Роль Ромео для Сейтаблаєва — перша роль у Києві, раніше він працював у Кримськотатарському театрі в Сімферополі. А Оля Лук'яненко — цьогогорічна випускниця столичного Театрального університету. Тобто Джульєтта — її дипломна робота. По кілька пекторалей отримали також театр імені І. Франка за вистави «Соломія» та «Наталка Полтавка» і Театр на Подолі — вистава «Мое століття».

На знімку: Ольга Лук'яненко та Ахтем Сейтаблаєв у виставі «Ромео і Джульєтта», Театр драми і комедії на Лівому березі Дніпра.



Фото Євгена ЧЕКАЛІНА

■ НОВИНИ

Польща не розуміє, чому не можна ввозити до нас м'ясо

Імпорт м'яса з Польщі в Україну здійснювали контрабандним шляхом самі українці, і це не може бути причиною заборони офіційної торгівлі. Про це заявив міністр сільськогосподарства Польщі Кшиштоф Юргель, коментуючи заборону Україною з 26 березня ввезення польського м'яса.

Він зазначив, що м'ясо провозили в Україну в потягах, машинах і автобусах, і польська сторона просила ук-

раїнські ветеринарні служби з'ясувати ситуацію. Однак, за словами міністра, українська сторона не надала інших причин заборони, крім факту контрабанди м'яса.

Польська ветеринарна служба запропонувала українським колегам зустрітися для обговорення цього питання, але поки що не одержала відповіді. У 2005 році експорт польського м'яса в Україну становив 38 тисяч тонн на суму 4 мільйони євро.

«Швидка»

для забезпечених

У Рівному розпочала роботу приватна служба швидкої медичної допомоги. Вона цілодобово надає екстрену медичну допомогу, маючи широкий асортимент медикаментів та необхідне обладнання. Виїждять на виклики не лише у Рівне та інші населені пункти області, а й за її межі, здійснюють транспортування хворих по Україні та за кордон у супроводі лікувальних бригад. Працівники державної «швидкої» схвально відгукуються про таку службу і не вважають її конкурентом. Адже приватна «швидка» по кишені тим, хто має кошти, бо всі послуги тут платні. **інформує наш власкор Олександра ЮРКОВА.**

Стріляв по тому, хто його обганяв



Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО

На автошляху Дніпропетровськ—Кривий Ріг інспектори ДАІ затрима-

ли водія, який з салону свого мікроавтобуса «Пежо» несподівано відкрив стрілянину по автомобілю «ВАЗ». На щастя, ніхто з людей не постраждав. «Бойові відзнаки» від куль отримали лише «Жигулі». Свої неадекватні дії доставлений в обласне управління карного розшуку «стрілець» пояснив тим, що був «страшенно обурений некоректною поведінкою на дорозі» водія, котрий намагався його обігнати. **інформує наш власкор Сергій КРАВЧЕНКО.**

Трагедія в ліфті

У ліфті дев'ятиповерхового будинку в Кіровограді загинув шестимісячний хлопчик. Його матір в тяжкому стані з переломами тазу та стопи доставлено в реанімаційне відділення обласної лікарні.

Трагедія сталася близько шостої вечора. Молода сім'я — мати, батько і дитина в колясці — вийшла на прогулянку. Коли коляску завозили в кабінку, ліфт несподівано поїхав униз. Коляску затиснуло між кабіною ліфта і стіною шахти. Шестимісячний хлопчик загинув одразу. Матір зачепило конструкцією ліфта, і вона повисла в шахті вниз головою. Батько був у шоковому стані і нічим допомогти не міг.

На місце події виїхала оперативно-рятувальна бригада управління МНС у Кіровоградській області, яка й визволила постраждалу, **повідомляє наш власкор Олег БОНДАР.**

КОРОТКО

■ У Росії через 70 років може залишитися близько 55 мільйонів мешканців — так вважають деякі керівники Держдуми.

■ Три особи смертельно отруїлися чадним газом у Дніпропетровській області.

■ Канада обмежує контакти з білоруською владою.

■ Афганець, якому загрожує смертна кара за перехід у християнство, може одержати притулок в іншій країні.

■ У Києві проходить Фестиваль японської анімації «Історія Аніме».

Голова Парламентської Асамблеї НАТО П'єр ЛЕЛЛЮШ: «Вибори в Україні стали чесним змаганням провладних і опозиційних політичних сил».

(«УРА-Інформ»)



■ ВИБОРИ-2006

3 коаліцією не варто квапитися

Не варто поспішати з визначенням конфігурації парламентської коаліції до остаточних офіційних результатів голосування. Таку думку, **як повідомляє Укрінформ**, висловив під час «круглого столу» на тему «Україна після парламентських виборів-2006» заступник глави секретаріату Президента України Анатолій Матвієнко. Він повідомив, що офіційна точка зору про створення коаліції ще відпрацьовується: «Ведеться дуже серйозна дискусія, і вона є непростою». За словами А. Матвієнка, необхідно відпрацювати певні принципи, які можуть об'єднати Україну, і навколо цих принципів спробувати знайти конфігурацію коаліції. «Ми стоїмо перед необхідністю серйозних перетворень, і без консолідації суспільства їх здійснити неможливо, тим більше у розколотому суспільстві», — підкреслив він.

У свою чергу, директор Центру політичних досліджень і конфліктології Михайло Погребинський висловив думку, що парламентська більшість буде тривалою у разі об'єднання провладних політичних сил і опозиції. «НУ», БЮТ та СПУ, можливо, і матимуть перевагу в 10—15 мандатів, але ця коаліція, на його погляд, — ненадовго, бо може спричинити кризовий розвиток ситуації в Україні.

На думку голови правління Центру прикладних політичних досліджень «Пента» Володимира Фесенка, ще залишається питання, хто стане «реальним переможцем». Політолог вважає, що спочатку треба знайти формулу компромісу, бо той, хто не зможе цього зробити, потрапить до тих, хто програв.

Свобода особи і рівновага суспільства

Вибори народних депутатів України та депутатів місцевих органів влади відбулися демократично, вільно і прозоро. Таку оцінку виборам, **як повідомляє інформаційне управління ВР**, дала більшість представників іноземних держав та міжнародних організацій, спостерігачі від яких були зареєстровані ЦВК для участі у спостереженні за виборами, на зустрічі з членами тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань моніторингу виборчого законодавства.

Спостерігачі звернули увагу на низку виявлених недоліків: помилки і неточності у списках виборців, черги на виборчих дільницях, фінансування виборчого процесу, відсутність чіткої організації у роботі виборчих комісій. На думку спостерігачів, відповідальність за проведення виборів нарівні з владою мають нести і політичні партії, які не забезпечили участь своїх представників у виборчих комісіях.

Співголова тимчасової спеціальної комісії Ігор Юхновський погодився з такими висновками, наголосивши, що чимала вина лежить на виконавчій владі, яка не організувала проведення виборів, складання списків виборців, комплектацію виборчих комісій. Загалом, на думку депутата, вибори були демократичними. «Але демократія означає дві речі: свободу особи і рівновагу суспільства. Свободу особи влада зуміла забезпечити. Рівновагу суспільства влада не зуміла забезпечити на цих виборах», — зазначив І. Юхновський і висловив думку про потребу вдосконалення виборчого законодавства.

Ще один співголова тимчасової спеціальної комісії —Георгій Крючков — зауважив: ще рано робити остаточні висновки про демократичність проведених виборів. На його думку, Верховна Рада має взяти на себе відповідальність за проведення виборів. «Намагання все деталізувати в законодавстві призвело до того, що це тягарем лягло на виборців», — зазначив Г. Крючков.

Іноземні спостерігачі направили тимчасовій спеціальній комісії рекомендації, зокрема, про розведення у часі виборів до Верховної Ради України та місцевих виборів; створення єдиного реєстру виборців; зменшення кількості виборців на виборчих дільницях (це дасть можливість позбутися черг у ході голосування); скорочення складу виборчих комісій тощо. ТСК оприлюднить свої висновки і пропозиції на пленарному засіданні парламенту 4 квітня.



Георгій Крючков (ліворуч), Ігор Юхновський.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Роботу гальмує втома

(Початок на 1-й стор.).
Повільний підрахунок голосів у ЦВК пояснювали передусім втомою членів дільничних виборчих комісій, котрі працювали без відпочинку вже третю добу. За словами заступника голови ЦВК Миколи Мельника, так само від втоми й деякі спостерігачі на виборчих дільницях від політичних сил ішли додому, навіть не дочекавшись завершення підрахунку голосів. Найповільніше до ЦВК надходили протоколи з Київської, Луганської, Миколаївської, Херсонської та Одеського областей, а також Києва і Севастополя. Наприклад, у Києві на вчорашній ранок було опрацьовано лише 35 відсотків протоколів, а на Луганщині — 55. Я. Давидович повідомив, що ЦВК взяла під особливий контроль підрахунок голосів у східному, південному та центральному регіонах, і наголосив, що ЦВК категорично забороняє порушувати порядок підрахунку голосів і має намір розібратися з ситуацією, що склалася в Києві: тут у першу чергу почали підраховувати бюлетені з виборів не до Верховної Ради України, а міського голови столиці. За словами Я. Давидовича, Президент України Віктор Ющенко також має намір направити телеграму головам окружних виборчих комісій із проханням прискорити підрахунок голосів на парламентських виборах.

Коли верстався номер. Станом на 16.00 Центрвиборчком опрацював 79,65 відсотка протоколів по Україні.	
Голоси виборців розподілилися так:	
<i>Партія регіонів</i>	30,38%
<i>Блок Юлії Тимошенко</i>	22,41%
<i>Блок «Наша Україна»</i>	15,12%
<i>Соціалістична партія України</i>	6,13%
<i>Комуністична партія України</i>	3,58%
<i>Блок Наталії Вітренко «Народна опозиція»</i>	2,58%
<i>Народний блок Литвина</i>	2,50%
<i>Український народний блок Костенка—Плюща</i>	2,10 %
<i>Партія «Віче»</i>	1,56%
<i>Громадянський блок ПОРА—ПРП</i>	1,48%
<i>Партія «Відродження»</i>	1,05%

Юлія Тимошенко: за попередніми підрахунками, матимемо 255 голосів

І цього буде достатньо «для створення більшості, призначення уряду, інших посадових осіб». Такий прогноз лідерка БЮТ оприлюднила на вечірньому по-недільковому брифінгу у виборчому штабі тимошенківців. На її переконання, усі шанси створити помаранчеву коаліцію мають БЮТ, «Наша Україна» і Соцпартія, які і складуть більшість у парламенті.

За словами Юлії Володимирівни, доля коаліції залежить «тільки від волі політиків», і «зволікання хибно впливає на коаліцію». Вона обурена висловлюваннями деяких аналітиків, «які тільки вчора з-під Кучми вийшли», про коаліцію помаранчевих сил і Партії ре-

гіонів заради єднання Сходу й Заходу країни, бо вбачає у цьому не єднання, а «підтримку одного кримінального клану», і просить не плутати лібералізм у політиці з пануванням кланів. Судячи з усього, «леді Ю» мала на увазі і нашоукраїнців-бізнесовців, яких інший бютівець Микола Томенко в інтерв'ю ЗМІ заплідозрив у схилинні «Нашої України» до коаліції з «донецькими». За всього цього лідерка БЮТ не бачила (на той час!) принципових розходжень у переговорах «помаранчевих» і зважила за доцільне дати декому з них можливість адаптуватися до неочікуваних (для них) результатів нинішніх виборів. (Зауважуючи на

елементі цієї неочікуваності для деяких учасників переговорів щодо помаранчевої коаліції, Ю. Тимошенко сказала, що й свого часу «Шредер не хотів, щоб Меркель була прем'єром, але народ вибрав»).

Про роботу парламенту нового скликання говорити ще рано, але вона вочевидь буде непроста. Хоча б судячи з того, що БЮТ, виходячи з програмної засади, ставитиме одним з перших питань про скасування депутатської недоторканності і робитиме це так категорично, що не погодиться на розгляд інших питань, доки Верховна Рада не визначиться із недоторканністю. Інакше, сказала

лідерка «помаранчевих» на виборчих перегонах, не розв'язати проблему прозорості і чесності влади, подолання корупції, притягнення порушників закону до відповідальності. Не простішим буде і розв'язання запланованих тимошенківцями проблем перегляду «новорічних газових угод» з Росією і Турменистаном і витіснення з міждержавних стосунків у цій стратегічній галузі посередників.

До речі, згадавши про право глави держави розпускати парламент, Юлія Тимошенко порівняла цей інструмент політики з... ядерною зброєю. Підтекст зрозумілий: у ядерній війні переможців не буває.

Анатолій БЕНЬ.

■ ФОТОФАКТ

26 березня 2006 року. Вибори до Верховної Ради України. В. д. № 61/336 міста Канева. Вперше голосує студентка Ольга Ребниш. *Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.*



Голова для чотирнадцяти сіл

■ САМОВРЯДУВАННЯ

Заочне знайомство з Валерієм Юрійовичем Сендеровичем у мене відбулося майже десять років тому. За завданням редакції міської газети десант із трьох журналістів «висадився» в Байдарській долині, що розташована між Севастополем та Ялтою.

У середині 90-х у цьому благодатному з усіх поглядів краї (за оцінками незалежних екологів, саме Байдарська долина є найчистішою територією в Україні) криза в економічній, сільськогосподарській і соціальній сферах досягла найбільшого «розквіту». Тієї весни, коли ми приїхали збирати матеріал для газетної публікації, в долині не було зорано й засіяно жодного квадратного сантиметра землі. Навіть не в усіх господарів городи було засаджено: радгосп «Червоний Жовтень» на той час розвалився, техніку продали, орати не було чим. Додалася й криза «Севкоопторгу», магазини якого мали задовольняти потреби селян у хлібі насущному, солі, сірниках та інших необхідних товарах. Тодішній голова Орлінівської сільської ради журився: «Перестали нас постачати. Кажуть, нерентабельні магазини в наших селах. Наша сільрада — це 14 сіл, але в Підгірному, наприклад, прописано дев'яносто осіб. Проживають ще менше. Який магазин виживе? Щоправда, з'явився в нас підприємець Сендерович. Постачає населення. І ціни в нього прийнятні для селян. Навіть жителям Підгірного товар кілька разів на тиждень завозить».

Очне моє знайомство із Сендеровичем відбулося через вісім років. За цей час Валерій Юрійович з підприємця перейшов у ранг сільського голови. За нього віддали голоси понад 70 відсотків виборців. Сендерович — корінний житель долини, після вузу з повернувся в село. Батько — учасник Великої Вітчизняної, багато років працював керуючим відділку в радгоспі, мав заслужений авторитет у селян. Вимоги до сина такого батька особливі.

Перше, що зробив Сендерович на посаді сільського голови, — відійшов від свого бізнесу. Ось уже більш як п'ять років у

магазинах (які, до слова, працюють справно донині) він з'являється лише як покупець.

Проблемою № 1 тривалий час для території сільради була утилізація твердих побутових відходів. Спеціалізовані підприємства відмовлялися надавати послугу з тих само причин, на які свого часу посилався «Севкоопторг». А якщо за допомогою адміністративних важелів їх усе-таки змушували вивозити сміття, то працювали, що називається, через пень-колоду. У селах і на околицях, у лісах і на лугах у Байдарській долині росли несанкціоновані смітники... За що щотижня Сендеровичу вчитували на апаратних нарадах у районній держадміністрації. Заперечення, що за ті мізерні суми, які виділяє бюджет для утилізації ТПВ, ніхто працювати не бажає, до уваги не брали: «Шукайте вихід!». І Валерій Юрійович знайшов: із позабюджетних коштів сільрада придбала спеціальну машину, що тепер регулярно за графіком об'їжджає всі села Орлінівської сільради і збирає в населення відходи. Через місяць після початку роботи до Сендеровича їхали переймати досвід.

А потім пішли анонімні дзвінки в районну і Севастопольську адміністрації: «Машина з Орлиного відходи возить не на полігон, а вивалює їх у лісі». Кількаразові перевірки екологів таких фактів не встановили. Проте сільський голова змушений був збирати контрольні талони, що видають на полігоні, й доводити міським начальникам — не порушуємо закон.

Через особливості рельєфу жителі сільради донедавна могли дивитися телепередачі лише по 2—4 каналам. Депутати Орлінівської сільради підтримали ініціативу сільського голови створити цільовий фонд розвитку мережі телемовлення в селах Байдарської долини. Уже неза-



баром селяни матимуть можливість дивитися щонайменше ще 10 телеканалів. У перспективі — більше. Мало того, Сендерович вивчає можливості створення в Байдарській долині власної телестудії. У сільського голови особливе ставлення до засобів масової інформації. Ось уже понад два роки Орлінівська сільська рада щомісяця видає свій інформаційний «Байдарський вісник».

У спадок від попередніх часів Сендеровичу дісталася й демографічна проблема. Посилена тим, що в селі Передовому за борги розваленого радгоспу в приватні руки було передано дитячий садок на 160 місць. Але за роки роботи Сендеровича на посаді сільського голови ситуація змінилася кардинально: з'явилися додаткові робочі місця, в долині — бебі-бум. Спільними зусиллями вдалося знайти в далекому зарубіжжі нинішніх власників будинку, домовитися про передачу його в комунальну власність міста.

Завдяки сільському й голові ради ветеранів у Байдарській долині розгорнувся волонтерський рух під девізом «Вете-

ран ветеранів». Сільрада виділила кімнату, в якій на громадських засадах медпрацівники-пенсіонери надають своїм одноліткам-ветеранам безоплатну медичну допомогу. Тут працює й майстерня, в якій ветеранам безплатно полагождать нескладну побутову техніку. Свого часу Орлінівський сільський голова домогався в одному із санаторіїв ПБК забрати списані, але ще придатні для роботи праски, електрочайники і передав їх у майстерню для використання як обмінний фонд.

У переддень святкування 60-річчя Великої Перемоги співробітники сільради підготували до друку «Книгу пам'яті». Багаторічна кропітка робота в архівах, бесіди із старожилами дали змогу увічнити на папері прізвища практично всіх селян, що склали свої голови в роки війни і кому пощастило вижити в те лихоліття.

Микола МАГДИЧ.

Севастополь.
На знімку: Валерій Сендерович зустріє перед жителями села Павлівка про роботу сільради.
Фото автора.

■ ВІТАННЯ

Рада Всеукраїнської професійної спілки народних депутатів України у Верховній Раді України та Профспілкового комітету профспілкової організації народних депутатів України IV (XV) скликання широко вітають народного депутата України III (XIV) та IV (XV) скликань Верховної Ради України Сухого Ярослава Михайловича з 55-річним ювілеєм та бажають міцного здоров'я, довгої та світлої долі, привітного сонця, щасливих днів і плідних справ, тепла й уваги рідних і друзів та здійснення всіх задумів!

■ ДЕПУТАТ В ОКРУЗІ

Мирова можлива лише в суді



Лише три мільйони гривень із дванадцяти, передбачених у бюджеті, було виділено торік Кабінетом Міністрів на газифікацію деяких сіл Хмельницької області. Таке невиконання обіцянок стало причиною того, що народний депутат України Віталій Олуйко, захищаючи інтереси своїх виборців, звернувся із позовною заявою до суду. Якщо чиновники з'являться у суді та запропонують обіцяну суму, депутат готовий піти з ними на мирову.

Ірина КОЗАК.

Свято на вулиці прикордонників

У центрі Одеси — на Куликовому полі — прикордонники Південного регіонального управління Держкордонслужби одержували подарунки. Нові автомобілі, прилади нічного бачення, відеокамери і цифрові фотоапарати, катери морської охорони, прилади радіаційного контролю — що спецтехніку отримано в рамках домовленостей зі США з реалізації міжнародної програми захисту від поширення зброї масового ураження. «Подарунки» на 2 мільйони доларів призначені для чотирьох прикордонних загонів: Могилів-Подільського, Котовського, Білгород-Дністровського та Ізмайльського. На церемонії одержання спецтехніки були присутні глава Держкордонслужби України Микола Литвин і представник США Вільям Сміт.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

«Дельфін» голосує «за»

Чотири роки тому Роман Федішин, відомий підприємець, депутат Львівської міської ради, ознайомив мешканців Сихівського району зі своєю програмою. Наприкінці каденції він вручив їм звіт, у котрому пункт за пунктом вказав, з посиланням на конкретні цифри і факти, що планувалося і що зроблено для розбудови соціальної інфраструктури

нового району. Програму перевиконано. Завершальним акордом його діяльності став басейн «Дельфін». Колишній покинутий напризволяще довгобуд перетворився на чудовий центр водного відпочинку — для сімей і для тренувань учнів спортивних шкіл міста. Перші зробили заплив депутати міської ради.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Загинули люди з дільничної комісії

Страшна за своїми наслідками автопригода сталася о 16-й год. 45 хв. 27 березня на шосе Володимир-Волинський — Нововолинськ поблизу села Новосілки. Автомобіль «Сеат-Ібіза» під керуванням Івана Ц., 1964 року народження, виїхав на зустрічну смугу руху, де зіткнувся з автомобілем «Тойота», за кермом якого був Руслан А., 1968 року народження. Внаслідок пригоди загинув водій «Сеата» Іван Ц. та двоє його пасажирів — 48-річний Олександр Г., директор спортивного комплексу міста Нововолинська, і 42-річна Валентина Я.

Ще двоє пасажирів цього автомобіля — працівник міліції Іван К. та Наталія П., а також водій «Тойоти» та його пасажирка отримали травми різного ступеня тяжкості.

Особливого резонансу цій трагедії надає та обставина, що пасажир «Сеата» були членами виборчої комісії виборчої дільниці № 29 міста Нововолинська, а Олександр Г. — її головою. Поверталися вони з Володимира-Волинського, де здавали документи про результати виборів на своїй дільниці у виборчий округ № 20.

Як повідомив керівник центру громадських зв'язків УМВС України у Волинській області Олександр Романчук, автопригода сталася за складних погодних умов. Того дня на Волині стояв густий туман і видимість на місці трагедії була майже нульовою. На дорозі, де зіткнулися іномарки, була величезна калюжа, яку об'їжджали переважно всі автомобілі. Можливо, водій «Сеата» і хотів виконати цей маневр, який став останнім у його житті.

Микола ЯКИМЕНКО.
Волинська область.

■ РЕПЛІКА

У відображенні кривих дзеркал

У вестибюлі облдержадміністрації галас. Цікавлюся причиною появи школярів у цих стінах. Виявляється, планова (за рознарядкою) екскурсія на виставку. Для огляду представлені результати фотосесії глави обласної державної адміністрації. На знімках Олександр Садиков у різних інтер'єрах: з політиками, з дівчатами, зі страусами. Ось такий оригінальний звіт керівника області перед народом за перший рік роботи.

Вирішую приєднатися до екскурсії. Молоденька дівчина (екскурсовод-волонтер, як пізніше з'ясувалося) натхненно розповідає малечі про інвестиції, новачки, приватизації. На піку захоплення від причетності до великого і справдженного докірливо оповідає про те, що раніше цими коридорами ходила стара злочинна влада. Як вам образ?

Питань виникло багато і різних. Ну, перше, про мету цього дійства. Чи то ознайомити діток із фотозображенням керівника регіону, чи то нагадувати чиновникам про око недремне.

Приспіло й таке запитання. Про владу «стару злочинну». Де, коли, які суди виносили вердикти? Покопирсалася в різних інформаційних джерелах — ніде нічого. Хто ж такий текст екскурсоводу-волонтеру підготував? Звідки лексика така прокурорсько-категорична? І як же з Конституцією бути? Це про презумпцію невинуватості і про те, що нікого злочинцем назвати не можна, доки цього не зробив суд.

Вичерпні відповіді на все одержала на прес-конференції від прес-секретаря глави. Він не придумав нічого дотепнішого, як заявити, що екскурсовод представляла... Народну партію. Слід гадати, й позицію цієї партії озвучила? Ото ж бо всі здивувались. Думала, що останнього представника Народної партії, власкора «Голосу України», з будинку облдержадміністрації благополучно виселили. А оселились там винятково представники однієї дуже провладної партії. І дівчина звідтіля ж.

Загалом, нові підходи, ламання стереотипів у сприйнятті влади дуже корисні. Але, може, владі цій самій скромнішою треба бути, не випинатися в усій своїй фотогенічній красі? А то невідомо, що про цю владу розповідатимуть екскурсоводи через рік.

Олена ІВАШКО.
Миколаїв.

На парламентських виборах в Україні працювали 3516 спостерігачів від іноземних держав і міжнародних організацій і 291 тисяча 223 українські спостерігачі (УНІАН)

Повноправні господарі

Запоріжжя. Більш як 500 городян отримали ордери на квартири в будинку № 4 по вулиці Аваліані в Шевченківському районі. Виконком міськради прийняв рішення передати гуртожиток Придніпровської залізниці в комунальну власність міста, що дало можливість 145 родинам одержати постійне житло. Необхідну реконструкцію провели мешканці за фінансової допомоги міської влади. **Як розповіли новосели «Голосу України»**, вони мають намір створити товариство співвласників багатоквартирного будинку. Хоча це житло і побудували двадцять років тому, вони постараються самотужки відремонтувати його, зробити комфортним для себе і своїх близьких. До речі, активісти будинкового комітету колишнього гуртожитку готові поділитися досвідом передавання будинку в комунальну власність з іншими городянами, котрі проживають у гуртожитках.

Ігор САМОЙЛЕНКО.

Зарплати — в полі зору прокуратури

Миколаївська область. 23,2 мільйона гривень заборгували власники підприємств працівникам області. Зокрема, заробітна плата не виплачується в комунальному підприємстві «Первомайський міський водоканал». Борг сягнув 360 тисяч гривень. І це тоді, коли протягом 2005 року на рахунки підприємства надійшло майже чотири мільйони гривень. Однак на виплату зарплати витрачено менше половини з них. За цим фактом порушено кримінальну справу. Аналогічну справу порушено також щодо ВАТ «Первомайська міжгосподарська пересувна механізована колона», де заборговано сімдесят тисяч гривень. Прокурор Заводського району Миколаєва порушив кримінальні справи щодо посадових осіб ТОВ «Лакон» та ЗАТ «Південсілспецмонтаж». Загалом з початку року прокуратура області порушила 7 кримінальних справ, внесла 99 документів прокурорського реагування, внаслідок чого відшкодовано 3,8 мільйона гривень, а до дисциплінарної відповідальності притягнуто 55 посадових осіб.

Олена ІВАШКО.

«Скинулися» на... базу

Сумська область. Глухівські митники цього року успішно реалізують свою програму допомоги дітям-сиротам та хворим підліткам у районах, що входять у зону діяльності митниці. Так, у селищі Червоному Глухівського району відкрито базу відділення соціально-побутової реабілітації інвалідів районного територіального центру. Шефи придбали фізкультурні тренажери, караоке, іншу техніку та опікуються транспортом, яким підвозять дітей району до бази.

Владислав ЖМУРКОВ.

Посадка з одним двигуном

Івано-Франківська область. Під час виконання планового польоту на висоті 800 метрів у військового літака МіГ-29 відмовив правий двигун. Льотчик побачив спалах праворуч та почув стук, після чого почали падати оберти двигуна. Керував машиною командир ескадрилі льотчик другого класу підполковник Сергій Васильєв. Зорієнтувавшись, він вимкнув двигун і зумів посадити винищувач з одним працюючим двигуном на свій аеродром. Для з'ясування причини пошкодження двигуна командування Повітряних сил України створило спеціальну комісію, яка приїхала до Івано-Франківська. За хороبریсть, високий професіоналізм, що було виявлено під час виконання польоту, Сергій Васильєв нагороджений іменним наручним годинником.

Дарина НАЗАРЧУК.

■ ФОТОФАКТ

У Львові відбувся регіональний конкурс «Митна красуня Галичини-2006», у фіналі якого змагалися дівчата Львівської, Мостиської, Рава-Руської та Івано-Франківської митниць.

На знімку: дівчата на параді краси.

Фото Володимира ПЕСЛЯКА (Укрінформ).



Один з лідерів Партії регіонів Раїса БОГАТИРЬОВА вважає некоректним ведення переговорів про створення коаліції до оголошення остаточних результатів голосування



Не можна змусити здорову людину проти її волі звернутися до психіатра

За даними офіційної статистики, в Україні — 1200 тисяч психічно хворих. Але це тільки ті, хто звернувся по допомогу до фахівців. У радянські часи психіатрія була засекреченою галуззю медицини. Нині психічне нездоров'я пов'язане з хворобою, а не з політичними переконаннями. За словами секретаря Асоціації психіатрів України Семе́на Глузмана, раніше люди скаржилися на примусову госпіталізацію. Тепер навпаки. З'являються проблеми з госпіталізацією хворих. Щоб помістити хворого до стаціонару, нерідко треба дати хабара. Лікарі змінилися, одержавши доступ до інформації і до історичної правди. Тепер ніхто не має права змусити здорову людину звернутися до психіатра. Тому заклики деяких політиків до того, щоб кандидати в депутати привселюдно надавали довідки про свою психічну повноцінність, були незаконні.

— Але з'явився новий чинник у психіатрії. Великі гроші. Це пов'язано з квартирами психічно хворих, з їхнім майном. І хабарами психіатрам, які дають родичі, — каже правозахисник Глузман. — Таких випадків багато. Бо ні Мін'юст, ні прокуратура не хочуть цікавитися цією проблемою. Наприклад, омбудсмен Ніна Карпачова за сім років перебування на цій посаді жодного разу не була в психлікарні.

Юристу Тарасу Маликову доводиться оспорювати вчинки своїх пацієнтів, які ті скоїли у стані загострення хвороби. Зазвичай в



Мал. Вадима СІМІНЮГИ.

таких справах проводять психіатричну експертизу. А якщо експертиза стверджує, що позивач не управляв своїми діями, то квартиру можливо повернути. Щоправда, каже Тарас, все залежить від чесності суддів.

— Я дуже багато програв абсолютно примітивних, вигравшних справ тільки тому що «А судді хто?», — зізнається співрозмовник. — Ми ж іс-

нуємо на гранти. А у грантах статті витрат на хабарі немає.

Носій психіатричного діагнозу нічим не відрізняється у своїх правах від здорових громадян. Визнати його недієздатним може тільки суд з подачі психіатра. Права цих людей виписані в Законі «Про психіатричну допомогу». Але до нього дотепер не прийнято нормативні акти.

Ольга ВАУЛІНА.

■ ФОТОФАКТ

До виходу на заслужений відпочинок Віталій Соколовський пропрацював 41 рік оглядачем вагонів на залізничній станції Фастів. Бачив шонайрізноманітніші вагони і їздив у них. Але в такому ось «рейковому автобусі» вперше. Навіть не думав, що не лише побачить вагон на картинці, а й посидить у ньому.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.



Зроблять світло із непотребу

Цьому сприятиме впровадження італійських комунальних технологій з переробки сміття у Хмельницькому. Обласний центр став учасником пілотного проекту реформування системи переробки твердих відходів. Згідно з ним технічні та розвідувальні роботи фінансує італійська сторона. Уже найближчим часом у Хмельницькому з'являться пункти збирання та сортування відходів, частину з яких утилізуватимуть з виділенням газу метану. У такий спосіб переробне підприємство зможе виробляти свою електроенергію, **повідомляє наш власний кореспондент Ірина КОЗАК.**

Тетяна ПАСОВА.

Новобудова на бомбі

На будівельному майданчику в обласному центрі під час ґрунтових робіт екскаваторник вчасно помітив незвичайну річ і повідомив про це свого начальника. Сапери, які прибули на місце події, виявили 50-кілограмову фугасну авіаційну бомбу часів другої світової війни. Якби вона, не дай Боже, вибухнула,

то радіус її дії сягнув би півтора кілометра, повідомили з прес-служби ГУ МНС в області. Це вже не перша така знахідка цього року на території Прикарпаття. Місяць тому артилерійський снаряд знайшли в Рогатинському районі.

Вл. інф.

Івано-Франківська область.

Скільки коштує Феміда?

Фінансування судочинства за останні два роки збільшилося в чотири рази. Якщо 2003-го на потреби судових установ було виділено 344,8 мільйона гривень, то минулого року вітчизняна Феміда отримала один мільярд 368,1 мільйона. Про це вчора на прес-конференції відзвітував голова Державної судової адміністрації України Іван Балаклицький. Проте, за його словами, незважаючи на покращання фінансування, потреби українських судів забезпечені лише на шістьдесят відсотків.

Більшість виділених із бюджету коштів (майже 70 відсотків) іде на зарплати працівникам судочинства та довічне утримання суддів. Сьогодні мінімальна заробітна плата судді становить близько трьох тисяч гривень. Максимальна — близько десяти тисяч. А видатки на безпосереднє здійснення правосуддя становлять лише 11,3 відсотка.

Крім того, за інформацією Державної судової адміністрації України, двадцять відсотків судових приміщень перебувають у незадовільному стані. А один відсоток — в аварійному! Звичайно, якщо порівнювати ці цифри з 2003 роком (тоді у незадовільному стані було 53 відсотки судових приміщень і шість — у аварійному), то можна констатувати значний прогрес. Однак згідно з цією інформацією, кожне п'яте судове приміщення нашої держави потребує негайного

ремонту. Щоб розв'язати проблему, було розроблено Загальнодержавну програму забезпечення судів належними приміщеннями на 2006—2010 роки, яка передбачає виділення на ці потреби близько двох мільярдів гривень. У листопаді минулого року її було схвалено урядом. Проте через занадто активне залучення урядовців до передвиборних перегонів, реалізація програми й досі не розпочалася. Хоча окремі будівельні роботи ведуться. Так у введення Київського апеляційного суду вже вкладено 70 мільйонів гривень. За словами Івана Балаклицького, це буде найкращий палац правосуддя у Європі. До того ж минулого року було введено в експлуатацію будинки Антрацитівського місцевого районного суду Луганської області та Корюківського районного суду Чернігівської області.

У грантах статті витрат на хабарі немає

Борговий зашморт розв’язано

Учора енергетичні компанії України розпочали процес взаєморозрахунків.

У Міністерстві палива та енергетики України було підписано низку договорів щодо проведення взаєморозрахунків між ДП «Енергоринок», ДЕК ВАТ «Центренерго», ЕК ВАТ «Дніпрообленерго», ВАТ «Дніпроенерго», ДП НАЕК «Енергоатом» ВАТ «Запоріжжяобленерго» та ВАТ «Павлоградвугілля» на загальну суму близько 16 мільйонів гривень. Як зазначив в. о. міністра палива та енергетики Іван Плачков, ця подія дала старт реалізації положень Закону України «Про заходи, спрямовані на забезпечення сталого функціонування підприємств паливно-енергетичного комплексу» і покликана підвищити інвестиційну привабливість

галузі, допомогти усунути банкрутів з енергоринку, створити передумови для розвитку економіки країни взагалі.

За словами керівника ДП «Енергоринок» Юрія Сакви, схема абсолютно прозора і дуже динамічна, оскільки вже узгоджена з Мінфіном, податковою та казначейством і не вимагає жодних додаткових дозволів з боку державних органів. Але, зауважив пан Саква, вона стосується винятково енергетичних боргів, які нагромадилися за період з 1998-го до 1 січня 2005 року і становлять приблизно 5—6 мільярдів гривень. Планується, що всі заходи з реструктуризації, підтвердження боргів та взаєморозрахунків мають бути реалізовані до кінця нинішнього року.

Олена СКРИПКА.



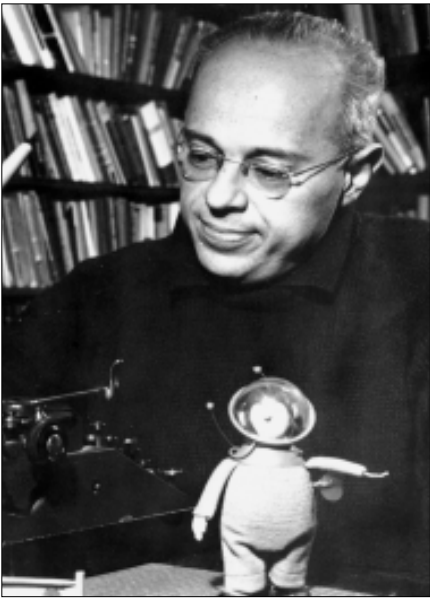
Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Під час підписання сидять (зліва направо): Юрій Попов — керівник ВАТ «Дніпроенерго» і Микола Гаркавенко — керівник ДЕК ВАТ «Центренерго».

«Зоряний лист» Станіслава Лема

У Кракові на 86-му році життя помер один із найвидатніших письменників-фантастів Станіслав ЛЕМ.

У його повісті «Непереможний» описано дуже почальний для нас досвід зіткнення двох цивілізацій. На якусь, без ознак життя, «червону планету» висадився відправлений із Землі космічний корабель, щоб знайти і врятувати землян, котрі відбули туди раніше в розвідувальну експедицію. Космонавти виявили всіх своїх товаришів мертвими, але без жодних ознак насильницької смерті. А їхній ціліснийкий у технічному сенсі корабель нагадував цілковитий хаос. З’ясувалося, що земляни винищили одне одного в боротьбі за виживання. А переможцями стали такі собі мерзенні



кристалики-жучки. Ось таке попередження всім нам.

Протягом багатьох років творчості Станіслава Лема належало одне з чільних місць у світовій фантастиці. За кількістю перекладів його книжки вже давно тримають першість. Народився Станіслав Лем у Львові, там минули його дитячі та юнацькі роки, про які він згодом розповість у книзі «Високий замок». З 1946 року Лем жив у Польщі. Його перша книга фантастики «Астронавти» вийшла 1951 року. Затим були нові й нові. Це — «Солярис», «Зіркові щоденники», «Кіберіада» «Сума технологій» тощо. Мудрість, розум, почуття гумору і любов до життя — ось чим захоплюють твори Станіслава Лема.

Марина КРИВДА.

Фото Анатолія МИХАЙЛЮВА (Укрінформ).

Народження студінформагенції

Студентська навчальна інформаційна агенція створена в Міжнародному економіко-гуманітарному університеті. За словами професора Львівського Національного університету, доктора філологічних наук Володимира Здоровеги, рівняни вперше в Україні запровадили своєрідну модель практичного набуття навиків журналістської творчості та опанування основних дисциплін, як того вимагають сучасні всеукраїнські ЗМІ. Однією із форм роботи нової структури є ексклюзивні зустрічі студентів факультету масової комунікації та інформаційних технологій з відомими в Україні людьми. Першим гостем студентів став лауреат Національної премії імені Тараса Шевченка Василь Пилип'юк. Він показав виставку своїх фоторобіт, які побували у сімдесяти трьох країнах світу.

Олександр ЮРКОВА.

Рівне.

«Чорний вівторок» Франції

(Початок на 1-й стор.)

Великі транспортні проблеми зранку виникли в 73 містах Франції. Так, наприклад, у Ліоні був цілком паралізований рух метрополітену, крім цього не вийшов на маршрут кожен другий рейсовий автобус. У ліонському міжнародному аеропорту було скасовано кілька авіарейсів. У Бордо стояли 75 відсотків трамваїв і 50 відсотків рейсових автобусів. Перебої в роботі транспорту також були в містах Страсбурзі, Нансі, Мюлузі, Тулузі і Марселі.

З перебоями працювали найбільші аеропорти Франції. Як повідомили «Голосу України» у міжнародному аеропорту Бориспіль, страйк не торкнувся київських рейсів на Париж. Ранковий літак з Києва благополучно приземлився в столиці Франції о 10-й годині 50 хвилин. Не бу-

ло інформації і про скасування зворотного рейсу, (літак очікували в Борисполі о 20-й годині 10 хв.) Тим часом, за інформацією інформагентств, у паризькому аеропорту Орлі скасували більш як 60 рейсів.

За деякими даними, на вчора у Франції було заплановано 135 маніфестацій, у яких збиралися взяти участь сотні тисяч чоловік.

Конфлікт навколо закону, що полегшує звільнення вперше найнятих на роботу людей, став найсерйознішим іспитом для прем’єр-міністра Домініка де Вільпена. Кабінет вважає, що новий закон допоможе знизити безробіття, тому що сьогодні роботодавці часто побоюються наймати людей — через складності, які виникають у разі необхідності звільнення.

Дострокові вибори в позачерговий вихідний

Учора в Ізраїлі відкрився виборчий день. Почалися дострокові вибори в парламент країни — кнесет. Згідно з прогнозами, шанси здолати двовідсотковий бар’єр мають приблизно 12—13 партій. Усього в боротьбі за депутатські мандати бере участь 31 політичне формування.

Повторний інсульт, який переніс прем’єр-міністр Ізраїлю Арієль Шарон 4 січня, напевно, позбавив його можливості повернутися у велику політику. Незважаючи на це, створена Шароном наприкінці 2005 року нова центристська партія «Кадіма» має всі шанси здобути перемогу на виборах і сформувати новий уряд. На високі результати претендують «Авода» і «Лікуд», а також партія «Наш дім — Ізраїль», що має підтримку значної частини вихідців з колиш-

нього СРСР, у тому числі і з України.

Головною небезпекою позачергових виборів найбільші партії вважають низьку явку виборців. За даними соціопитувань, більше третини громадян, що мають право голосу, не мають наміру голосувати.

У зв’язку з виборами в Ізраїлі вжито підвищених заходів безпеки через численні погрози теракти, які готуються. Близько 22 тисяч стражів порядку розмістилися на в’їздах у міста, у торгових центрах та інших місцях масового скупчення людей. Крім того, учора закрили всі кордони з палестинською автономією. Палестинцям заборонено в’їжджати на територію Ізраїлю. Вівторок було оголошено в Ізраїлі вихідним днем.

Москва не поздоровлятиме переможця

Російський істеблішмент активно підбиває підсумки парламентських виборів в Україні. Переважають зловтіха і песимістичні прогнози. На запитання «Голосу України» відповів відомий кремлівський політехнолог, президент Фонду ефективної політики Гліб ПАВЛОВСЬКИЙ (на знімку).

— Чи поздоровлятиме Кремль Віктора Януковича з перемогою на виборах?

— Я думаю, що поздоровлення прем’єрові за міжнародно-дипломатичним протоколом не передбачено. Водночас, медичний факт, на виборах в Україні перемогли партії опозиції. У європейському розумінні парламентської моделі саме Віктор Янукович має формувати уряд і його очолити. Але Януковичу не буде запропоновано



формувати уряд, і його створять у результаті інтриг. Росії не треба бути учасником цих інтриг, а потрібно визначити «береги» й «коридори» їх. Ми хочемо бачити в Україні уряд, що визнає Росію і бажає з Росією співробітничати. Україну чекає висока нестабільність.

— Які шанси Юлії Тимошенко очолити уряд України?

— Юлія Тимошенко прийшла до своєї перемоги на виборах на гаслах соціального

популізму і широкого переділу власності з використанням правоохоронних структур. Така політика — жаж для інвестора. «Помаранчеві» перестали бути ліберальною силою. Це означає, що грошей від іноземних інвесторів не буде. А новий уряд буде змушений шукати гроші. Це буде уряд супротивників, а не односторонців. Росії в цій ситуації треба буде міцніше триматися за свою кишеню.

— А в Олександра Мороза є перспективи стати Прем’єр-міністром України?

— «Помаранчева коаліція» без Олександра Мороза неможлива. Він є власником «золотої акції» коаліції в парламенті.

Розмовляв Віктор ТИМОШЕНКО.

Москва.

Фото УНІАН.

■ СВІТ КОРОТКО

УКРАЇНА

Візит турецької військової делегації

Очолити її начальник Генштабу ЗС Турецької Республіки генерал армії Хільмі Озкек. Гості ознайомляться з основними напрямками розвитку нашої армії, з роботою Центру імітаційного моделювання і Центру підготовки українських офіцерів. Хільмі Озкек відвідає Севастополь, де заплановані зустрічі з командуванням Військово-Морських Сил України.

БІЛОРУСЬ

Інавгурація переноситься

Церемонія інавгурації Олександра Лукашенка переноситься. Про це повідомив секретар Центральної комісії з виборів Микола Лозовик. При цьому він повідомив, що конкретну дату визначить адміністрація президента. Раніше церемонія намічалася на 31 березня. Тим часом Олександр Лукашенко вже вісім днів не з’являється на публіці.

СУДАН

Саміт Ліги арабських держав

У столиці Судану Хартумі відкрився черговий саміт Ліги арабських держав. Від візиту відмовилися королі Саудівської Аравії, Марокко і Бахреїну, президенти Єгипту, ОАЕ, Тунісу й Іраку, а також султан Оману. На порядку денному — ситуація в Іраку, включаючи формування уряду і виведення іноземних військ, арабо-ізраїльське врегулювання, а також міжнародна реакція на вибір палестинського народу, боротьба з тероризмом тощо.

ІРАК

Шиїти звинувачують американців

Міністр нацбезпеки Іраку Абд аль-Карім аль-Ензі звинуватив американських і іракських військових у тому, що вони у мечеті Мустафа вбили 37 людей. Солдати зайшли до мечеті, коли беззбройні люди молилися, і розстріляли всіх. Американці заперечують факт ризанини і кажуть, що поблизу від будинку точився бій з бойовиками, де і було застрелено 16 терористів, 15 затримано і звільнено одного заручника.

ГРУЗІЯ

Піймано шпигуна?

Співробітники правоохоронних органів Грузії затримали співробітника державної канцелярії президента Симона Кіладзе, которого звинувачують у зраді батьківщині і шпигунстві. Міністр внутрішніх справ Ванно Мерабішвілі заявив, що співробітник посилав інформацію спецслужбам інших держав. Кіладзе не згодний із обвинуваченням і вважає, що його затримали незаконно.

РОСІЯ

Розбився вертоліт

В Якутії внаслідок катастрофи вертольота Мі-8 загинуло п’ять осіб. Вертоліт виконував санітарний рейс і упав під час заходу на посадку. На борту перебувало 12 чоловік — п’ять членів екіпажу і сім пасажирів. Усі пасажири були медиками.

Київська медична академія післядипломної освіти імені Шупика отримала статус національної

■ ПОДРОБИЦІ

У Бабчому є кому навчатися

Івано-Франківська область. Майже 400 учнів гірського села Бабче, що в Богородчанському районі, перейшли на заняття в одну зміну. Це стало можливим завдяки введенню в дію другої черги загальноосвітньої школи I-III ступеня. Під дахом триповерхової новобудови розмістилися десять класних кімнат, їдальня, актовий і спортивний зали, дві майстерні. До слова, у цьому селі традиційно висока народжуваність, тому тут давно мріяли про простору школу. У першому класі навчаються 38 хлопчиків і дівчаток. Учителі і школярі за турботу про них дякували насамперед голові обласної ради Василю Брусу, оскільки, за словами директора Галини Іванцюк, не було дня, щоб він не поцікавився, як йдуть справи на будівництві.

Дарина НАЗАРЧУК.

Невеличка винагорода

Запоріжжя. Працівники управління державної служби по боротьбі з економічною злочинністю в Запорізькій області викрили аферу, внаслідок якої одне з комерційних підприємств Запоріжжя мало не втратило 120 тисяч гривень.

Це підприємство на відкритому аукціоні придбало нерухомість, скористатися якою не змогло: вона перебувала під арештом.

Як було встановлено правоохоронними органами, двоє зловмисників, один з яких — працівник Державної акціонерної компанії «Національна мережа аукціонних центрів», скористалися інформацією про результати торгів і отримали незаконне рішення про визнання цих результатів недійсними та арешт майна. А потім запропонували директору компанії-покупця «розв'язати питання» за... невеличку винагороду в 120 тисяч гривень.

Керівники компанії передали гроші «партнерам», а за це отримали нотаріально оформлені документи на зняття арешту з об'єктів нерухомості. Вся операція проводилася під пильним наглядом працівників міліції, які на гарячому затримали зловмисників.

Ігор САМОЙЛЕНКО.

Пограбувати банк завадив випадок

У Харківській області постануть перед судом двоє безробітних за спробу пограбування банку. Як повідомили в прес-службі прокуратури Харківської області, молоді люди зробили підкоп під сховище банку, яке знаходилося на першому поверсі житлового будинку. Один зі зловмисників добре знав розташування приміщень і підходи до них, оскільки раніше працював у магазині, що містився в цьому будинку. Однак довести операцію до кінця їм завадив випадок. Грабіжники випадково перерізали провід, через що спрацювала пожежна сигналізація. Зловмисники втекли, але через тиждень їх затримали.

Микола КОСИЙ.

Музика з підпілля

Дніпропетровська область. У Кривому Розі співробітники міліції виявили підпільне підприємство, яке займалося пакуванням контрафактних DVD- та CD-дисків із записами аудіовізуальної продукції. Нелегальна фірма належала 35-річному місцевому мешканцю. Під час перевірки діяльності підприємства вилучено шість тисяч дисків на 90 тисяч гривень, а також комп'ютерне та поліграфічне обладнання. Порушено кримінальну справу. Нині правоохоронці шукають канали надходження та збуту контрафактної продукції.

Сергій КРАВЧЕНКО.

Школярі-фальшивомонетники

Вінниця. У місті затримали трьох місцевих мешканців, які виготовляли фальшиві купюри номіналом у п'ять гривень. Підробляли гроші вінничани віком 17—19 років (двоє з них — учні школи). За місцем проживання одного з них за допомогою комп'ютерної техніки і виготовляли фальшиві гроші, які хлопці реалізовували на ринках міста. Як повідомили в ЦГЗ МВС України, в юних правопорушників було вилучено 106 таких купюр і комп'ютерну техніку, **інформує ForUm.**

Терористи таки відсидять строк

Верховний Суд України залишив чинним вирок Апеляційного суду Києва, яким до 14 років позбавлення волі засуджено виконавців терактів на столичному ринку «Троещина». У серпні 2004 року четверо громадян України вступили у змову для скоєння терористичних актів — підривом саморобних вибухових пристроїв на речовому ринку «Троещина». Такий висновок досудового слідства. Нагадаємо, що тілесні ушкодження тоді дістали 14 чоловік. Серед них — громадяни Пакистану, Бангладеш і В'єтнаму, а громадянка України від отриманих поранень померла в лікарні, **повідомляє ForUm.**

Голова Центвиборчкому Ярослав ДАВИДОВИЧ: «Парламентські вибори 26 березня 2006 року мають стати уроком. І якщо парламент визнає доцільним збереження партійного принципу під час проведення виборів, то необхідно враховувати і використовувати досвід інших країн». («Інтерфакс-Україна»)



Люди з вадами слуху не можуть вчити іноземну мову. Проте вчать

Раніше в програмі вітчизняної вищої освіти англійської мови для студентів з вадами слуху не було, їх навіть не приймали до вищих навчальних закладів. Спроби вивчення іноземної мови почалися, коли було відкрито перший вуз для студентів-інвалідів — університет «Україна». Річ у тім, що російська та українська мова жестів не має граматики. А без цього вчити іноземну проблематично. Потрібні спеціальні розробки, методики або адаптація наявних програм, яка враховуватиме психофізичні особливості таких людей.

Саме цим займається старший викладач англійської мови університету «Україна» Вікторія Авер'янова (**на знімку**).

Вона звернулася до американського Галаудетського університету (штат Вашингтон), який спеціалізується на навчанні глухих і людей з вадами слуху. Вікторія просила допомогти з методикою викладання іноземної мови для студентів з вадами слуху. Але їй відповіли: таких методик немає, глухих навчати іноземних мов неможливо.

Тепер Авер'янова намагається спростувати це твердження практикою. Суть її методики — навчати не тільки письмової англійської, читання та перекладу, а й англійської мови жестів.

В Україні користуються російською мовою жестів, оскільки української такої немає. Хоча є український алфавіт, який можна показати «на пальцях». І основна проблема полягає в тому, що студенти, які навчалися у спецінтернатах для дітей з порушеннями слуху, вивчали тільки російську і не розуміють української.

— Ми вчимо англійську мову як таку і мову жестів. Для того, щоб студенти могли не тільки читати й писати, а й розмовляти, — каже Вікторія. — Рецептор слуху в цих людей майже відсутній. Його замі-

Фото з особистого архіву Вікторії АВЕР'ЯНОВОЇ.



няє зір. Глухим або людям з ослабленим слухом важко даються абстрактні поняття. В тому числі й граматичні, ті самі членні речення.

Тому в основі методики Авер'янової — світлофор. Кожен з дитинства знає, які в ньому «вічка» і в якій послідовності вони світяться.

— Цей принцип я перенесла на порядок слів у реченні, — пояснює викладач. — Червоний — підмет, жовтий — присудок, зелений — додаток. У такий спосіб можна вчити будь-яку граматичну тему.

Авер'янова веде урок разом з сурдоперекладачем. Він доносить до слухачів пояснення викладача. Англійські жести показує сама Вікторія.

Наприклад, «я» в нашому варіанті

■ ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ

Й оживили ГЕС

Відновлена гідроелектростанція у селі Петрашівка Ямпільського району на Вінниччині дасть змогу економити щорічно близько 500 тонн умовного палива

Через сорок років знову запрацювали турбіни цієї невеликої станції потужністю 190 кВт-год. Споруджена вона на річці Мурафа, що є притокою Дністра. Це вже друга станція, яку повернули до життя у районі: рік тому на цій само річці ожили турбіни ГЕС у селі Гальжбіївка. Відновленням таких об'єктів (їх на Вінниччині 28) в області займається ТОВ «Енергоінвест». За дев'ять років його фахівці реконструювали сім малих ГЕС на території не лише нашої, а й Івано-Франківської області.

Майже три роки витратили на оновлення Петрашівської ГЕС. За цей час тут спорудили бетонний міст, очистили русло річки, реставрували саму станцію, від приміщення якої залишилися одні стіни. Гідротурбінне обладнання, пульти управління, розподільчий пристрій і навіть кабельну мережу



свого часу розкрали, а обладнання трансформаторної підстанції розукомплектували. Фактично «енергоінвестівці» збудували нову станцію. Витрачені кошти окупляться, кажуть, через сім років. Натомість економля палива, а отже самої електроенергії, уже відчувається з перших днів роботи відновленої станції. Працювати на ній погодилися два спеціалісти, які обслуговували агрегати ще у ті далекі роки. Загалом тут створено п'ять нових робочих місць.

На черзі відновлення такої само станції у сусідньому селі Буша. А ще розпочнуть відновлювальні роботи на малих ГЕС у Житомирській та Львівській областях.

Коментар президента компанії «Енергоінвест» Володимира Житника:

— Роботу ми розпочали зі створення програми використання нетрадиційних джерел енергії. Якщо на початку діяльності товариства наші плани сприймали, м'яко кажучи, як неадекватно глядні і не-

перспективні (мовляв, у час атомної енергетики вести мову про малі ГЕС чи вітрові станції недоцільно), то тепер думки змінилися. Дуже хотілося, щоб держава підтримувала таку справу. У Латвії, наприклад, для підприємств, які займаються відновленням малих ГЕС, запроваджено пільгове оподаткування. Ми ж такої підтримки не відчуваємо. Хоча ця справа не з дешевих: на кожен відновлений кВт електроенергії підприємство витрачає від 800 до 1200 американських доларів.

Крім того, що ми даємо можливість отримувати дешеву енергію, розв'язуємо низку соціальних питань на селі. Люди отримують роботу, працюють на відновлених станцій. Як кажуть, даємо світло людям у прямому і переносному розумінні. Зверніть увагу на екологічний бік справи. Адже гідровузли ГЕС сприяють охороні довкілля. А створені біля станцій екологічно чисті зони стають чудовими місцями відпочинку.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

На знімку: відновлена ГЕС дає світло.

Фото Віктора КРАВЧЕНКА.

Розчаровують «металістів»

■ ДОСВІД

Крадіжки каналізаційних люків стали справжньою бідою для обласного підприємства «Полтававодоканал». Протягом минулого року, як засвідчив кореспонденту «Голосу України» керівник прес-служби ОП «Полтававодоканал» Олександр Мелкозьоров, було викрадено кілька сотень люків, що належали підприємству. Якщо враху-

вати, що вартість одного становить 450 грн., то можна уявити, яких збитків зазнає підприємство.

Розв'язати цю проблему має група фахівців «Полтававодоканалу» на чолі з головним інженером Анатолієм Сердюком, яка розробила і впровадила у виробництво люки, що, безперечно, розчарують «металістів». Виготовлятимуть їх за спеціальною технологією зі сплаву пластмаси та бетону. Звісно,

що й собівартість такого люка майже удвічі менша — 240 грн. Перша партія — 400 штук — уже з'явилася на підприємстві. А тим часом раціоналізатори поставили собі за мету досягти такої міцності сплаву, яка витримувала б вантажівки. Тоді такі люки можна буде ставити на проїжджій частині вулиць.

Віталій СКОБЕЛЬСЬКИЙ.

Полтава.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законів України щодо реалізації інвалідами права на трудову зайнятість

Верховна Рада України **постановляє:**

І. Внести зміни до таких законів України:

1. У Законі України «Про зайнятість населення» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1991 р., № 14, ст. 170; Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 12, ст. 169; 1993 р., № 2, ст. 3; 1994 р., № 45, ст. 408; 1996 р., № 3, ст. 11, № 9, ст. 42; 1997 р., № 8, ст. 62; 1998 р., № 11—12, ст. 44; 1999 р., № 1, ст. 6, № 4, ст. 33; 2000 р., № 3, ст. 22, № 38, ст. 318; 2001 р., № 9, ст. 38, № 27, ст. 133; 2002 р., № 29, ст. 194; 2003 р., № 27, ст. 209; 2005 р., № 13, ст. 233; 2006 р., № 1, ст. 18);

1) підпункт «а» пункту 3 статті 1 доповнити словами «у фізичних осіб»;

2) у статті 2: частину першу доповнити реченням такого змісту: «Безробітними визнаються також інваліди, які не досягли пенсійного віку, не працюють та зареєстровані як такі, що шукають роботу»;

підпункт «г» частини третьої викласти в такій редакції:

«Г) які мають право на пенсію за віком, у тому числі на пільгових умовах, на пенсію за вислугу років або досягли встановленого законом пенсійного віку»;

3) пункт 2 статті 4 доповнити словами «в тому числі інвалідів»;

4) у статті 5: пункт 1 доповнити підпунктом «е» такого змісту:

«е) інвалідам, які не досягли пенсійного віку»;

частину першу пункту 2 після слів «категорій громадян» доповнити словами «(крім інвалідів, які не досягли пенсійного віку)»;

пункт 3 викласти в такій редакції:

«3. У разі відмови у прийомі на роботу громадян із числа категорій, зазначених у пункті 1 цієї статті (крім інвалідів, які не досягли пенсійного віку), у межах установленої броні з підприємств, установ та організацій державна служба зайнятості стягує штраф за кожну таку відмову в розмірі чотирьох мінімальних заробітних плат. Одержані кошти спрямовуються до Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття і можуть використовуватися для фінансування витрат підприємств, установ та організацій, які створюють робочі місця для цих категорій населення понад встановлену квоту»;

5) пункт 1 статті 7 доповнити частиною п'ятою такого змісту:

«Працевлаштування інвалідів здійснюється відповідно до рекомендацій МСЕК, наявних у інваліда кваліфікації і знань, з урахуванням його побажань»;

6) у пункті 2 статті 19:

абзац другий після слів «робочих місць» доповнити словами «у тому числі призначених для працевлаштування інвалідів»;

абзац четвертий доповнити словами «а інвалідів, крім того, — відповідно до рекомендацій МСЕК, наявних у них кваліфікації і знань та з урахуванням їх побажань»;

7) у статті 20:

у пункті 1:

абзац третій доповнити словами «у тому числі інвалідів»;

абзац четвертий викласти в такій редакції:

«працевлаштування осіб, які потребують соціального захисту і не здатні на рівних умовах конкурувати на ринку праці, в кількості, визначеній місцевими державними адміністраціями, виконавчими органами відповідних рад, та інвалідів у кількості, визначеній згідно із Законом України «Про основи соці-

альної захищеності інвалідів в Україні»;

пункт 2 викласти в такій редакції:

«2. Підприємствам, установам і організаціям, що активно сприяють розв'язанню проблем зайнятості населення в регіоні (шляхом створення додаткових робочих місць для працевлаштування чи організації оплачуваних громадських робіт або використання понад встановлену квоту праці осіб, які потребують соціального захисту і не здатні на рівних умовах конкурувати на ринку праці, чи використання понад встановлені нормативи робочих місць для працевлаштування інвалідів), відповідно до законодавства України надаються пільги щодо податків та інших платежів до бюджету, які частково або повністю компенсують витрати, пов'язані з прийняттям на роботу додаткової кількості працівників»;

у пункті 3 слова «місцевої частини державного фонду сприяння зайнятості населення» замінити словами «Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття»;

у пункті 4:

після слова «(вакансій)» доповнити словами «у тому числі призначених для працевлаштування інвалідів»;

у другому реченні слово «законодавством» замінити словом «законом»;

частину першу пункту 5 викласти в такій редакції:

«5. При звільненні працівників (у тому числі працівників пенсіонерів та інвалідів) у зв'язку із змінами в організації виробництва і праці, у тому числі ліквідацією, реорганізацією або перепрофілюванням підприємств, установ, організацій, скороченням чисельності або штату працівників, підприємства, установи, організації, незалежно від форми власності, повідомляють про це не пізніше як за два місяці в письмовій формі державну службу зайнятості, вказуючи підстави і строки звільнення, найменування професій, спеціальностей, кваліфікації, розмір оплати праці, а в десятиденний строк після звільнення — направляють списки фактично звільнених працівників, зазначаючи в них інвалідів»;

8) статтю 22 виключити;

9) пункт 1 статті 24 після абзацу четвертого доповнити новим абзацом такого змісту:

«необхідності підібрати підходящу роботу інваліду, в тому числі з умовою про виконання роботи вдома, відповідно до рекомендацій МСЕК, наявної кваліфікації та з урахуванням його побажань».

У зв'язку з цим абзац п'ятий вважати абзацом шостим;

10) у статті 25:

у підпункті «в» слова «матеріальної допомоги по безробіттю» виключити;

підпункт «г» виключити; доповнити частиною другою такого змісту:

«Розміри та умови надання матеріального забезпечення на випадок безробіття визначаються Законом України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття»;

11) статті 27—31 виключити;

12) у тексті Закону слова «фонд сприяння зайнятості», «державний фонд сприяння зайнятості населення» у всіх відмінках замінити словами «Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття» у відповідному відмінку.

2. У Законі України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в

Україні» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1991 р., № 21, ст. 252; Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 45, ст. 404, ст. 406; 1996 р., № 52, ст. 301; 2000 р., № 43, ст. 363; 2001 р., № 45, ст. 237; 2002 р., № 52, ст. 380; 2003 р., № 37, ст. 300, № 39, ст. 333; 2004 р., № 17—18, ст. 250, № 37, ст. 451, ст. 453; 2005 р., № 7—8, ст. 162, № 17—19, ст. 267, № 25, ст. 337; 2006 р., № 2—3, ст. 35; із змінами, внесеними Законом України від 20 грудня 2005 року № 3235-IV):

1) друге речення частини другої статті 11 викласти в такій редакції: «Порядок і умови витрачання коштів цих фондів визначаються органами місцевого самоврядування з урахуванням пропозицій громадських організацій інвалідів»;

2) у статті 142:

частину першу після слів «фінансової допомоги» доповнити словом «дотацій»;

абзац третій частини третьої після слів «(крім фінансової допомоги на здійснення заходів щодо фізкультурно-спортивної реабілітації, яка надається за поданням Національного комітету спорту інвалідів України)» доповнити словом «дотацій»;

частину шосту після слів «фінансової допомоги» доповнити словом «дотацій»;

3) у статті 17:

частину першу викласти в такій редакції:

«Стаття 17. 3 метою реалізації творчих і виробничих здібностей інвалідів та з урахуванням індивідуальних програм реабілітації їм забезпечується право працювати на підприємствах, в установах, організаціях, а також займатися підприємницькою та іншою трудовою діяльністю, яка не заборонена законом»;

після частини першої доповнити новою частиною такого змісту:

«Підприємства, установи і організації за рахунок коштів Фонду соціального захисту інвалідів або за рішенням місцевої ради за рахунок власних коштів, у разі необхідності, створюють спеціальні робочі місця для працевлаштування інвалідів, здійснюючи для цього адаптацію основного і додаткового обладнання, технічного оснащення і пристосування тощо з урахуванням обмежених можливостей інваліда».

У зв'язку з цим частину другу вважати частиною третьою;

4) статтю 18 викласти в такій редакції:

«Стаття 18. Забезпечення прав інвалідів на працевлаштування та оплачувану роботу, в тому числі з умовою про виконання роботи вдома, здійснюється шляхом їх безпосереднього звернення до підприємств, установ, організацій чи до державної служби зайнятості.

Підбір робочого місця здійснюється переважно на підприємстві, де настал інвалідність, з урахуванням побажань інваліда, наявних у нього професійних навичок і знань, а також рекомендацій медико-соціальної експертизи.

Підприємства, установи, організації, фізичні особи, які використовують найману працю, зобов'язані виділяти та створювати робочі місця для працевлаштування інвалідів, у тому числі спеціальні робочі місця, створювати для них умови праці з урахуванням індивідуальних програм реабілітації і забезпечувати інші соціально-економічні гарантії, передбачені чинним законодавством, надавати державній службі зайнятості інформацію, необхідну для організації працевлаштування інвалідів, і звітувати Фонду соціального захисту інвалідів про зайнятість та працевлаштування інвалідів у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Інвалідам, які не мають змоги працювати на підприємствах, в установах, організаціях, державна служба зайнятості сприяє у працевлаштуванні з умовою про виконання роботи вдома.

Інваліди можуть залучатися до оплачуваних громадських робіт за їх згодою»;

5) доповнити статтею 18' такого змісту:

«Стаття 18'. Інвалід, який не досяг пенсійного віку, не працює, але бажає працювати, має право бути зареєстрованим у державній службі зайнятості як безробітний.

Рішення про визнання інваліда безробітним і взяття його на облік для працевлаштування приймається центром зайнятості за місцем проживання інваліда на підставі поданих ним рекомендацій МСЕК та інших передбачених законодавством документів.

Державна служба зайнятості здійснює пошук підходящої роботи відповідно до рекомендацій МСЕК, наявних у інваліда кваліфікації та знань, з урахуванням його побажань.

Державна служба зайнятості може за рахунок Фонду соціального захисту інвалідів надавати дотацію роботодавцям на створення спеціальних робочих місць для інвалідів, зареєстрованих у державній службі зайнятості, а також проводити професійну підготовку, підвищення кваліфікації і перепідготовку цієї категорії інвалідів у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України»;

6) у статті 20:

частину першу доповнити реченням такого змісту: «Положення цієї частини не поширюється на підприємства, установи і організації, що повністю утримуються за рахунок коштів державного або місцевих бюджетів»;

частину шосту доповнити абзацом шостим такого змісту:

«Надання підприємствам, установам, організаціям, у тому числі підприємствам, організаціям громадських організацій інвалідів, фізичним особам, які використовують найману працю, дотацій на створення спеціальних робочих місць для працевлаштування інвалідів, зареєстрованих у державній службі зайнятості як безробітні або такі, що шукають роботу. Дотації надаються лише за наявності відповідного рішення Комісії».

3. Частину третю статті 26 Основ законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування (Відомості Верховної Ради України, 1998 р., № 23, ст. 121) доповнити реченням такого змісту: «Фінансування заходів, пов'язаних із наданням матеріального забезпечення та соціальних послуг за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням особам з числа інвалідів, можуть здійснювати декілька страховиків».

4. У Законі України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 22, ст. 171; 2005 р., № № 17—19, ст. 267):

1) абзац другий статті 5 викласти в такій редакції:

«працюючі особи, які отримують або мають право на призначення пенсії за віком, у тому числі на пільгових умовах, пенсії за вислугу років, а також особи, які досягли встановленого законом пенсійного віку»;

2) частину другу статті 21 після слів «крім пенсій усіх видів» доповнити словами «(за винятком пенсій по інвалідності, державної соціальної допомоги, яка призначається інвалідам замість пенсії)»;

3) в абзаці п'ятому частини пер-

шої статті 22 цифри «16» замінити цифрами «18»;

4) частину другу статті 23 доповнити абзацом другим такого змісту:

«Допомога по безробіттю інвалідам із числа осіб, зазначених у частині другій статті 22, не призначається»;

5) частину першу статті 27 доповнити абзацом другим такого змісту:

«Матеріальна допомога у період професійної підготовки, перепідготовки або підвищення кваліфікації інвалідам із числа осіб, зазначених у частині другій статті 22, не призначається»;

6) у статті 29: слово «Допомога» замінити цифрою і словом «1. Допомога»;

доповнити частиною другою такого змісту:

«2. У разі смерті безробітного інваліда або особи, яка перебувала на його утриманні, за вибором осіб, які здійснювали поховання, виплачується допомога на поховання за цим Законом або допомога на поховання чи відшкодування витрат на поховання за іншими законодавчими актами»;

7) пункт 7 частини першої статті 31 викласти в такій редакції:

«7) призначення чи отримання права на призначення пенсії за віком, у тому числі на пільгових умовах, пенсії за вислугу років або досягнення особою встановленого законом пенсійного віку»;

8) статтю 33 доповнити частиною п'ятою такого змісту:

«5. Допомога по безробіттю інвалідам з числа осіб, визначених у частині першій цієї статті, не призначається».

5. У Законі України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні» (Відомості Верховної Ради України 2000 р., № 27, ст. 211; 2002 р., № 32, ст. 232; 2005 р., № 10, ст. 191, № 13, ст. 233):

1) частину третю статті 4 доповнити словами «фізичних осіб, які використовують найману працю»;

2) у статті 7:

частину п'яту викласти в такій редакції:

«Квота робочих місць для працевлаштування молоді визначається місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування в межах, встановлених Законом України «Про зайнятість населення». Працевлаштування молоді з інвалідністю здійснюється в межах нормативів робочих місць для забезпечення працевлаштування інвалідів, визначених згідно із Законом України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні»;

частину десяту доповнити словами «у тому числі призначених для працевлаштування інвалідів».

ІІ. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування, крім пункту 4 розділу І, яким вносяться зміни до Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття», який набирає чинності з 1 січня 2007 року,

2. Кабінету Міністрів України у шестимісячний термін з часу набрання чинності цим Законом:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Президент України
В. ЮЩЕНКО.

м. Київ,
23 лютого 2006 року.
№ 3483-IV.

Про внесення змін до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»

Верховна Рада України **постановляє:**

І. Внести до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 45, ст. 425; 1996 р., № 1, ст. 1; 2005 р., № 4, ст. 98) такі зміни:

1. Пункт 12 частини першої статті 6 викласти в такій редакції:

«12) особи, які у неповнолітньому віці були призвані чи добровільно вступили до лав Радянської Армії і Військово-Морського

Флоту під час військових призовів 1941—1945 років».

2. Пункт 12 статті 9 викласти в такій редакції:

«12) особи, які під час оборони міста Севастополя з 30 жовтня 1941 року по 4 липня 1942 року проживали на його території. Доказами перебування на території обложеного Севастополя можуть визнаватися посвідчення «Мешканець обложеного Севастополя 1941—1942 років» і «Юний захисник Сева-

тополя 1941—1942 років», довідки, показання свідків та інші документи, які подаються до комісії, зазначених у абзаці третьому пункту 2 цієї статті».

3. Пункт 10 частини першої статті 13 доповнити словами «а для інвалідів Великої Вітчизняної війни та війни з Японією у розмірі 100 процентів від затверджених тарифів».

ІІ. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з 1 січня 2007 року.

2. Кабінету Міністрів України протягом шести місяців з дня опублікування цього Закону привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом.

Президент України
В. ЮЩЕНКО.

м. Київ,
23 лютого 2006 року.
№ 3505-IV.

Звітно-виборні загальні збори Української академії аграрних наук призначено на завтра

■ ГЛИБИНКА

Демографічний рекорд за нову школу

пропонують мешканці віддаленого поліського села Глинне, що в Рокитнівському районі на Рівненщині



Після того, як до Глинного заасфальтували дорогу, оті п'ятдесят кілометрів від райцентру Рокитне стали коротші. Воно й ніби дрібниця — дорога, але сюди стали частіше ходити маршрутки, навідуватися на ринок підприємці, заготівельники. Останній чинник особливо важливий для місцевих мешканців, вагома частка сімейних доходів яких залежить від того, наскільки рясно в навколишніх лісах виродили гриби, ягоди. Раніше поліщуки, щоб продати лісові дари, з важкими коробками діставалися до великих міст. Останніми роками у цьому не було потреби — заготівельники тут як тут.

— І ціну непогану пропонували, — розповідає Глиннівський сільський голова Юрій Карповець. — Скажімо, за кілограм чорниць пропонували по дев'ять гривень. Тож хто мав здоров'я і не лінувався, непогано заробив.

Майже 50 тисяч гривень заробила на цьому і сільрада. За ці кошти огородили нове кладовище, провели освітлення на центральній вулиці та упорядкували інші, придбали холодильники та холодильні валізи для чотирьох ФАПів, комп'ютер, копіювальну техніку та «Жигулі» для сільради. Остання покупка зробила більш мобільною роботу сільського голови, якому доводиться розв'язувати нагальні проблеми в селах сільради (в її складі, крім Глинного, села Дубно, Познань, Хміль, а відстань між ними в середньому 7—9 кілометрів).

— Найнагальніша з усіх проблем — будівництво школи, — розмірковує Юрій Карповець, якого знову обрали сільським головою. — Адже по селах висока народжуваність. І це не пов'язано лише із збільшенням розміру допомоги при народженні дитини. Така тенденція спостерігалася завжди (загалом по сільраді 705 багатодітних сімей). Скажімо, якщо минулого року в наші села лелека приніс 196 немовлят, то з початку нинішнього — уже 45. Найбагатодітнішою є сім'я Акулини та Миколи Кулакевичів із Глинного, в якій виховують 12 дітей. По десять дітей у подружжів Ганни і Станіслава Ляшенків з Познані, Миколи і Валентини Рогульчиків із Глинного. Щоправда, на жаль, останніх нещодавно спіткала біда — згорів будинок з будовами, — і тепер Рогульчики тісняться у старенькій літній кухні. Хочу подякувати керівникам Остківського та Рокитнівського держлісгоспів, які підсопили цій сім'ї лісоматеріалами на нову хату.

Отож сільський голова, який до обрання на цю посаду працював директором Глиннівської школи, бідається, що у школах дуже тісно. Торік добудували п'ять класних кімнат у Познанській, зробили там автономне опалення. Таке само у планах стосовно школи в селі Дубно.

— А ось у Глинному — найбільшому селі сільради — вже тільки добудовою не обійтись, — журиться Юрій Карповець. — Тут треба будувати нову школу і якомога швидше. Адже стара вже не тільки має ветхий вигляд, а й не може прийняти навіть у дві зміни 600 учнів. Катастрофічно не вистачає класних кімнат для навчання, хоча для цього задіяли навіть стареньку повсюдну хатку на дві кімнати, що у дворі школи.

— Щоправда, позаминулого року глиннівці за чорнобильські кошти заклали фундамент під нову школу. І допомогли у цьому тодішні депутати обласної ради Георгій Капітула і Василь Берташ, — розповідає голова Рокитнівської районної ради Андрій Самсонович. — Але нинішня виконавча влада, і в області, і в районі, не доклала жодних зусиль для того, щоб продовжити будівництво.

Тож мешканці села сподіваються хоч через нашу газету донести проблему до обласної влади, до міністра освіти та високих чиновників, які опікуються чорнобильськими питаннями. Адже село Глинне віднесе не до населених пунктів, які зазнали впливу аварії на Чорнобильській АЕС.

Олександра ЮРКОВА.

На знімку: можливо, ці маленькі поліщуки дочекаються нової школи.

Фото Миколи ФОМЕНКА.

Кожне третє сільгосппідприємство країни завершило минулий рік зі збитками



Не потонути в молочній кризі

■ НАСЛІДКИ

Обмеження, запроваджені Росією стосовно ввезення української молокопродукції, не завдали нищівного удару по переробній промисловості Придесення. Жоден з 18 молокозаводів не припинив приймати молоко. Деякі з них навіть розширюють вплив на території, де ослабли позиції конкурентів. Річ у тім, що, наприклад, ВАТ «Ічнянський завод сухого молока та масла» постачає свою продукцію здебільшого на вітчизняний ринок та в далеке зарубіжжя. ВАТ «Чернігівський молокозавод» забезпечує сметаною, маслом, йогуртами, молоком переважно обласний центр. У Бахмачі виготовляють згущене молоко, яке має попит і в Україні. Ті, хто виробляв сири, переорієнтовуються на сухе молоко. Щоправда, не всі мають для цього відповідне обладнання. Але й навіть із такої критичної ситуації є вихід. Коропські сировари відправляють сировину до Ічні, де за відповідну плату їм виготовляють сухе молоко.

А в Куликівці через брак сировини молокозавод день працює, а наступний — простоє. Через місяць-два, очевидно, проблеми зі збутом продукції для окремих підприємств загостряться. І це потягне за собою ланцюжок невиплат зароблених коштів здавальникам молока. Ще трохи —

і корівки підуть під ніж. Для відновлення досягнутого нині рівня поголів'я знадобляться роки.

— Лише «Меньському сиру» дозволено експортувати свою продукцію до Росії, — каже начальник управління харчової та переробної промисловості облдержадміністрації Григорій Панченко.



фото Валерія ДРУЖЕНКА.

— Росіяни здійснили вибіркові перевірки молокопереробних підприємств у Мені та Ніжині. На багатьох заводах з неперіодичними чекають на приїзд аудиторів, щоб ситуація з експортом сиру, масла прояснилася чіткіше.

Водночас у Чернігові вже розробляють кон-

кретні заходи із підвищення якості молокопродукції, щоб забезпечити конкурентоспроможність продукції місцевих молокопереробних підприємств.

...А ціна на молоко від селянських господарств тим часом упала — до 75 копійок за літр.

Сергій ПАВЛЕНКО. Чернігівська область.

У Криму захоплено більш як дві тисячі земельних ділянок,

та наведення порядку в цій справі відкладається знову

■ СИТУАЦІЯ

Традиційно кволий процес реформування земельних відносин на півострові досі гальмується. Через брак коштів поволі просувається інвентаризація ділянок на Південнобережжі. Ця робота, що має на меті і виготовлення ортофотопланів, створення цифрових планів територій з метою нанесення на них результатів інвентаризації, орієнтовно завершиться лише через рік.

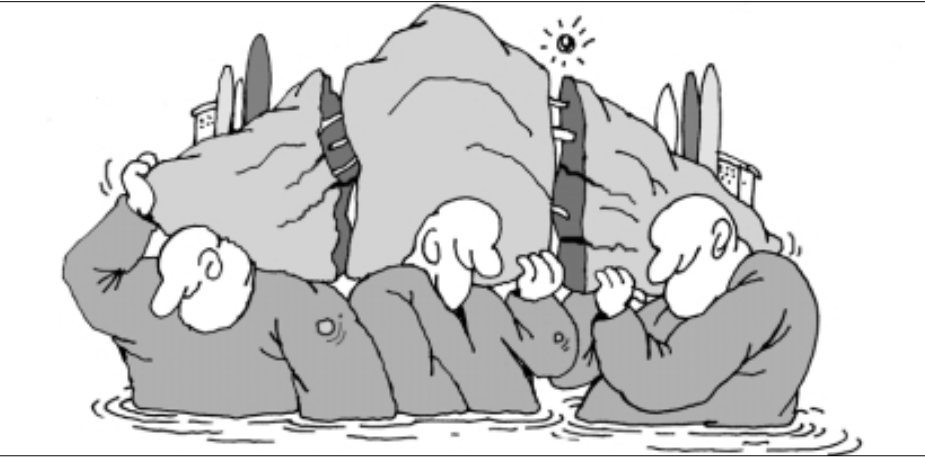
Урядом автономії досі не ухвалено постанову про заходи прискорення розвитку ринку земель півострова, яка передбачала б їх прозорий продаж на аукціонах і конкурсах. Якби документ запрацював, то кримський і районні бюджети отримували б чималі додаткові кошти і значно зменшилися б масштаби «чорного» ринку менджування дорожочинними гектарами та самозахопленнь ділянок. Також має завершитися обмін земельних сертифікатів на державні акти на право постійної власності на землю.

Недавню постанову Ради міністрів автономії, яка місцевим радам Південнобережжя «рекомендує в установленому законом порядку розглянути питання надання ділянок для житлового будівництва депортованим громадянам», за словами голови Рескомзему Криму Миколи Голубева, слід розглядати швидше як політичний заклик. Кримський уряд, зазначає М. Голубев, фор-

сує безплатну роздачу південнобережної землі кримським татарам, хоча загалом репатріанти забезпечені індивідуальними ділянками на 113 відсотків. За даними Рескому земельних ресурсів автономії, з 1990 року кожен кримський татарин отримав у середньому по 80 соток землі, а жителі всіх інших етносів — на 22 відсотки менше. На кожного кримського татарина припадає 77 соток землі для сільського виробництва — тоді як для решти кримчан ця цифра в середньому становить 63 сотки. Для будівництва й обслуговування будинків додатково по три сотки отримали кримські татари, а по дві — інші жителі півострова.

У Криму, наголошує глава Рескому, зареєстровано 2101 незаконно зайняту ділянку. Це стає вже не предметом потреби, а предметом бізнесу й політики. «Водночас у судах ми виграли 100 відсотків справ із незаконного привласнення земель, — заявив Голубев. На думку глави Рескомзему автономії, «для Криму угодницька політика влади стосовно всіх, хто претендує на ділянки, є вивичою. Тим паче що дотепер не закінчено інвентаризацію земель й не складено їх повний кадастр. А єдиний захід, який міг би розв'язати цю хронічну кримську проблему — запровадження кримінальної відповідальності за захоплення землі, — досі законодавчо не ухвалено».

Віктор ХОМЕНКО.



Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

■ ІНІЦІАТИВА

Рятування потопуючих — справа їх власних рук

Через багаторічну цінову диспропорцію на сировину та товарну продукцію агропромисловий комплекс Сумщини з року в рік злиденіє, а сільський товаровиробник перетворюється на дешевий сировинний придаток для «бідних» олігархів-переробників. Доки влада декларує «батьківську» підтримку власному годувальнику, метки трейдери за підтримки банкірів та корупційних чиновників забивають останні цвяхи у вітчизняну аграрну «домовину». На Сумщині, приміром, до банкрутства доведена половина сільгоспідприємств.

Аби встояти під натиском різномасних «захисників» українських хліборобів, аграрії області створили селянську спілку. Її керівник, директор ПП «Семенівське» Василь В'юн, упевнений: розірвати зачароване коло негараздів дасть змогу впровадження у виробництво високоефективних технологій. Тож нині в області створюють вузькоспеціалізовані асоціації з виробництва молока, яловичини, свинини, вирощування цукристих, ріпаку, кукурудзи, сої, льону та конопель. За рахунок раціонального використання полів і ферм та істотного підвищення якості продукції аграріям легше буде домовлятися з переробниками стосовно цінової політики, узгоджувати можливості взаємовигідного кредитування сільських товаровиробників, а відтак значно ефективніше працювати на прибуток.

Владислав ЖМУРКОВ. Сумська область.

Гектар може родити й успішного підприємця, й вічного банкрута

■ РЕАЛІЇ

Для колишнього голови Покутинського колгоспу, що у Вінківському районі на Хмельниччині, Петра Мельника жодних парадоксів у цьому немає. Він знає, як заробити. І готовий поділитися секретом з кожним. Та його наука залишається незатребуваною.

Мільйон — за сезон

Покутинці — село велике й гарне. Є дороги і навіть тротуари, газопровід і водогін (щоправда, недіючий), простора школа і чудовий будинок культури... Усе це наче відгомін учорашнього дня. Сьогоднішній — це незорані поля, ферма, яку розібрали по цеглині, мерзла солома, навіть незаскритована, кілька десятків «колгоспних» худобин... Люди тут у переважній більшості вже давно забули, що значить ходити на роботу.

Петра Феодосійовича застала в домашній майстерні. У свої сімдесят з гаком міг уже й відпочивати, але йому не сидиться. Говорили не про домашнє господарство, а про справи колись великого хазяйства. Мельник — не просто колишній голова, а людина, котра створила чимало з того, чим село живе ще й донині.

Коли понад двадцять років тому йому запропонували цю посаду, господарство навіть середняком не можна було назвати. Якщо виходити з нинішніх мірок — повний банкрут: колгосп мав боргу майже мільйон ще радянських рублів. Нині в таких господарствах швидко проходить процедура санації і банкрутства, і вони просто зникають з економічної карти районів і області. Тоді ж завдання ставилося поіншому: борги ліквідувати, хазяйство зробити рентабельним і життєздатним.

З чого треба починати в таких ситуаціях? «З роботи», — переконалий Петро Феодосійович. Пригадує, як у перший же рік засіяли елітними сортами жита і пшениці майже півтисячі гектарів. А весною додали ще 40 гектарів гороху. Тоді він був у дефіциті. А культура ж невибаглива, особливих затрат праці не потребує, головне — вчасно зібрати і дуже швидко переробити, щоб горошок «не посивів». Тож придбали лінію для

переробки... Елітне насіння і консервованій горошок тоді принесли такі доходи, що господарство практично розрахувалося з боргами.

Минулої осені у Покутинцях сіяли вже в жовтні. Та й то, як кажуть люди, не по добрій оранці, а практично по дискованій землі. Якщо насіння впало у півсотні гектарів — добре. Надія на урожай від таких озимих дуже проблематична. Сподіватися, що він принесе не мільйонний, а хоч якийсь мізерний прибуток до колективної каси, важко.

Корівник без світла

Ферму Мельник теж застав не найкращу. 425 корів на той час — просто злидні. Але за п'ять років худобу змінили на молоде продуктивне стадо. Ще че-

може наша держава сьогодні похвалитися такими трударями? Коли востаннє високі державні нагороди вручали за високі надої, вирощені буряки, відгодовану худобу? І не керівникам, а ланковим, дояркам, механізаторам...

Утім, повернімося до справ молочних. Від «мельниківської» череди майже нічого не залишилося. На фермі ще тягнуть свою «колгоспну» лямку трохи більш як півсотні корів. Люди цю худобу жаліють. Бо бачать, як з поля привозять мерзлу солому і кладуть її в годівниці. Від такого життя вим'я тріщати від молока не буде, а молочне виробництво рентабельним не стане.

— Невже немає виходу? — запитує Петра Феодосійовича.

— А чим рятуються селянин, як не молоком? — відповідає він запитанням на запитання.

Майже всі Покутинці та й сусідні села живуть за рахунок молока. Добре, що у Вінківцях вла-

дають за таких доходів за кілька місяців до колективної ферми можна дати ще одну-дві корівчину. Ростиме череда — збільшуватимуться і прибутки. Так крок за кроком і треба виходити з біди та злиднів.

А тим часом на покутинській фермі залишилося 68 корів. Уже два роки там від'єднано світло, худоба постійно перебуває в темряві. Заробити на електроенергію неспроможні.

Від нової ферми, яку не встиг перекрити Мельник, нема і сліду. Вона розібрана по цеглині і продана як будівельні матеріали.

У районі порівняно із 1990-м кількість великої рогатої худоби зменшилася з 28,5 тисячі голів до 3,1 тисячі, свиней — з 12,5 тисячі до 540 голів.

Що було, що буде...

Прикро, але хоч які цифри порівнювати із роками хазяйнування Мельника, вони не на користь теперішній статистиці. Щоправда, зара-

тури, чотири новозбудовані будинки для молодих сімей, ферму і тік, оновлену техніку, бо господарство майже щороку купувало комбайн чи трактор.

Тепер із цього добра уже мало що залишилось. Лінії з переробки горошку давно порізані і продані як металобрухт. Про ферму і поля вже сказано. Із дванадцяти тракторів, що залишились, на ходу практично один. Млин розвалився. В будинку культури давно не вирує не те що культурне, а й просто життя.

— Не могу передати, як серце рветься, коли бачу, як нищиться те, що ми так тяжко зводили своїми руками, стягали копійчину до копійчини, — каже Петро Феодосійович. — Ну не тією дорогою пішло наше село. Але ж і це не кінець світу. Можна вибратись. Тільки треба хотіти.

Колишній голова наводить приклад за прикладом. Он старий клуб викупив приватник, поставив там пилораму і тепер годує свою родину. Йому ж вигідно, а чому господарству це було невигідно? Чому городи селян орють наймані трактори, а свої ніяк не можуть довести до ладу? Чому невигідним став 32-гектарний сад? Адже яблука в усі часи годували вінківчан. І Мельник свого часу досадив вісім гектарів молодого саду.

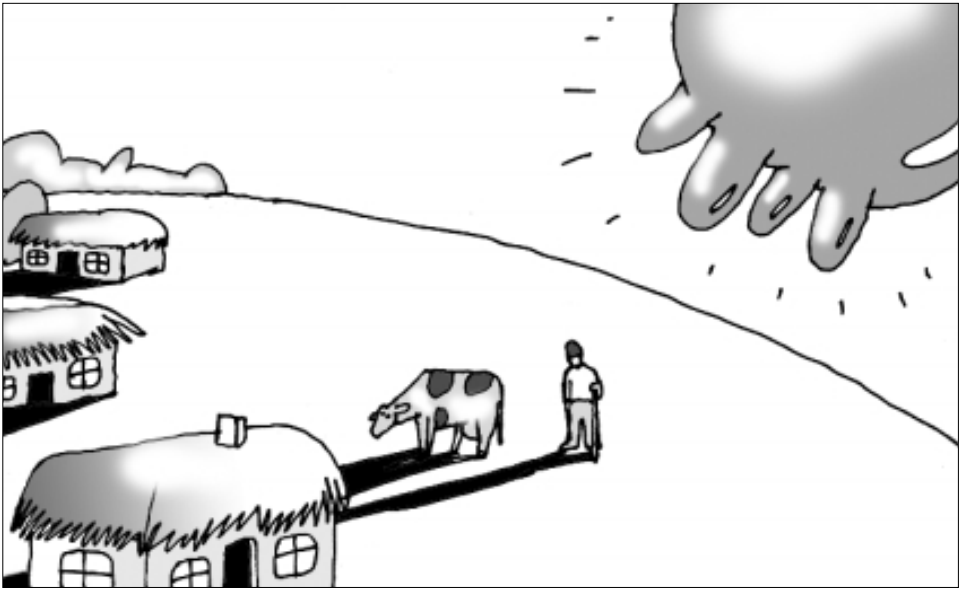
Не треба одразу замаршуватись на мільйон. Але там тисяча гривень, там — друга, за нею — третя — так і заробляються великі капітали. Та чи хто прислухається до його уроків?

Колись у покутинському колгоспі працювали 350 людей. У теперішньому СТОВ — шість засновників, залишаються чинними посади зоотехніка, завідувачів ферми і гаража, заправника, голови ревізійної комісії... Переважна частина працездатного населення зареєстрована у центрі зайнятості.

Минулого року в селі померли тридцять троє мешканців. Останній новонароджений — Сашко — з'явився на світ ще позаторік.

Ірина КОЗАК.

Хмельницька область.



Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

рез п'ять — у колгоспі було майже 1,3 тисячі голів великої рогатої худоби, понад півтисячі овець, свині, коні. Ферма заробляла на своє відтворення і розширення. Середній надій від корови становив 3,2 тонни молока на рік. Такими показниками сьогодні можуть похвалитись одиниці кращих молочних ферм області. А тоді цього було мало. Олена Гонтар заробила на цій фермі орден Леніна. Жінка мала півсотні корів і надоїла по 5,6 тонни молока від кожної.

Коли чуєш подібне, так і кортить запитати, чи

лося зберегти сирзавод. Майже 90 відсотків сировини для нього збирається в районі, до того ж, заданими агроуправління, левова частка молока — майже від 6,4 тисячі корів — заготовляється в індивідуальному секторі.

Петро Феодосійович рахує на прикладі своєї родини. Он невістка із сином — живуть поруч, теж безробітні, але тримають худобу, і щомісяця на зданому молоці заробляють 600 — 700 гривень. А якщо взяти двадцять корів — то це ж уже кілька тисяч. Сутужно, але

ди об'єктивності варто зауважити: коли голову районне начальство «попросило» піти з посади, він теж залишив борги. Та хто погляне на нашу економіку десятилітньої давності, одразу пригадає, що то був час широкимасштабного бартеру і відвертих неплатежів. Борг, який мав колгосп перед людьми, практично дорівнював тому боргу, що перед ним мали інші установи. Зате голова залишав по собі масивні дороги на всіх вулицях, проведений газ, новий будинок куль-

Ламати — не будувати

На місці комбайнового заводу збираються зводити багатоповерхівки

■ ПРИЇХАЛИ!

Випуск модернізованих бурякозбиральних комбайнів налагоджує ВАТ «Тернопільський комбайновий завод». Базовою моделлю став комбайн КС-6Б, але конструктори істотно його оновили.

Нова машина, яку назвали «Тернопіль», одночасно зрізає гичку і викопує солодкі корені. Гідравліка — імпортна, вдосконалено інші робочі органи, системі доочищення коренів. Дизайн «Тернополя» нічим не поступається зарубіжним зразкам.

Робоче місце комбайнера обладнано кондиціонером і комп'ютером. Торік машина пройшла випробовування на полях Вінниччини. До початку бурякозбирального сезону із заводського конвеєра зійде три десятки комбайнів.

— Сподіваємося, що великих проблем з реалізацією не буде, — каже головний інженер підприємства Ярослав Вовк. — В Україні ми виграли тендер на випуск бурякозбиральної техніки. «Тернопіль» у п'ятеро дешевший від своїх зарубіжних анало-

гів. Окрім того, держава обіцяє компенсувати з бюджету 30 відсотків вартості комбайна.

Ще одну модель комбайна на заводі складатимуть на замовлення аграріїв Росії. Щоправда, сусіди вирішили начиняти машини робочими органами власного виробництва. Доки тернопільські машинобудівники борються за виживання, деякі «гарячі голови» планують знести завод, а на тому місці побудувати новий житловий мікрорайон. Скільки урядів в країні змінилось, але жоден так і не

зробив спроби допомогти вітчизняним машинобудівникам. Мають змогу купити дорогу імпортну техніку лише потужні господарства, яких у нас не так багато. Дрібніші — лагають старі гичко- та коренезбиральні агрегати. А якщо врахувати, що майже половину цукросировини на Тернопільщині вирощує індивідуальний сектор, то важка праця падає на людські руки, переважно жіночі. Їх хто пошкодує?

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Тернопільська область.

■ ЗАПИТУЄТЕ — ВІДПОВІДАЄМО

Квітник у городі

Чи можна на орендованій земельній ділянці для городництва закладати теплиці для вирощування квітів і вирощувати троянди та інші багаторічні квіткові рослини?

Валентина СТЕПАНОВА.
Одеська область.

Статтею 36 Земельного кодексу, яка визначає порядок використання земельних ділянок, наданих для городництва, встановлено, що на таких земельних ділянках не допускається закладання багаторічних плодкових насаджень, а також спорудження капітальних будівель і споруд. З одного боку, троянди та інші квіткові рослини не можуть вважатися плодovими насадженнями, тому можна сказати, що законом прямо не заборонено їх вирощувати на земельних ділянках для городництва. Але для такої діяльності за цільовим призначенням більше пасували б ділянки, що надаються для садівництва. У зв'язку з цим власник земельної ділянки може звернутися до суду з проханням дострокового розірвання договору оренди. Крім того, після закінчення строку дії договору оренди на вимогу власника земельної ділянки вам доведеться ліквідувати багаторічні насадження за власний рахунок. Тому найкраще було б узгодити використання земельної ділянки із орендодавцем у договорі оренди.

Щодо зведення теплиць та інших приміщень, наприклад, для зберігання інвентаря, то законодавством такі дії дозволяються за умови, що після закінчення строку оренди земельної ділянки ці споруди буде знесено їх власниками за власний рахунок.

Наталя ВІЛАМОВА,
юрист.

■ НАМІРИ

Споруджується фабрика індиків

Вирощуватимуть їх у Ладизині Вінницької області, де нині завершують реконструкцію колишньої птахофабрики. У квітні інвестори з Польщі й України планують завезти молодняк, а вже восени дістичне м'ясо надійде у продаж.

За словами першого заступника голови Вінницької облдержадміністрації Григорія Заболотного, на фабриці буде впроваджена так звана підлогова технологія з 90-денним циклом отримання м'яса. У перспективі на підприємстві планують створити інкубаційний цех, щоб мати власний молодняк. Це дасть можливість здешевити собівартість м'яса, адже навіть одностадійні індиків коштують дорого. Віктор СКРИПНИК.



ІСТОРІЯ КРАЮ VI-XV СТОЛІТЬ

ЕПОХА СКАРБІВ

Якщо не рахувати погребальні дарунки-скарби скіфських курганів, то чи не найбільша кількість скарбів, знайдених на території України, належить до епохи VII—VIII століть. Найбільші з них нараховують сотні речей, вагу витягнутого із землі золота і срібла свого часу рахували на пуди, а деякі скарби одержали навіть власні імена: Глодоський, Мартинівський, Перещепинський, Вознесенський... Дорогоцінний посуд, прикраси, зброя, прикрашена золотом, монети — одне слово, все, що і має бути у справжньому скарбі.

Учені дотепер сперечаються, представником якого народу (народів) належали ці скарби. Саме належали, тому що серед знайдених виробів більшість виготовлено далеко за межами нинішньої України — в Константинополі, Закавказзі, а то й у далекій Персії. Ці скарби — найцінніші свідки часів, від яких залишилося надто мало повідомлень очевидців історії Краю.

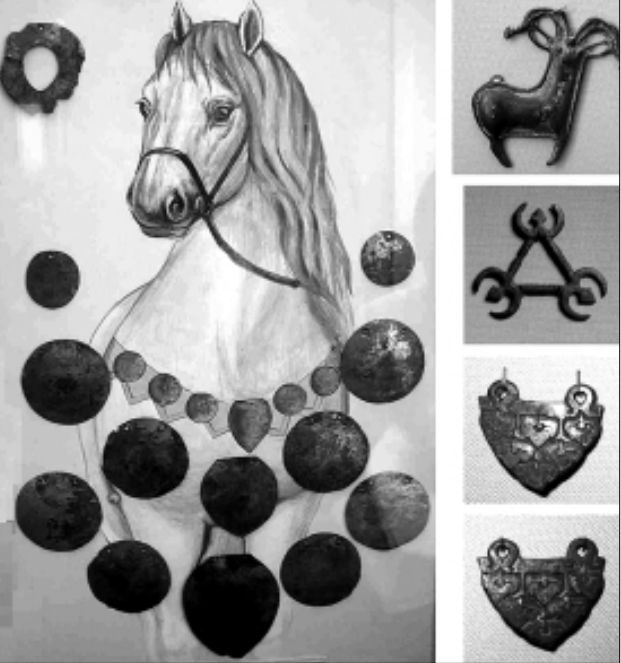
Велике протистояння

Не буде перебільшенням сказати, що епоха Великого переселення народів у VII—VIII століттях змінилася епохою Великого протистояння. Протистояння двох світових релігій — ісламу і християнства, одна з яких тільки завойовувала своїх прихильників, інша ж наполегливо відстоювала позиції на просторах колишньої Римської імперії.

І в ці часи багато народів продовжували шукати собі місце під сонцем у Європі, Азії й Африці, але відбувалося це дедалі частіше під іншими прапорами. Дві світові держави тієї епохи — Візантія, що ставала слабкішою, але все ще могутня спадкоємиця древнього Риму, й арабський халіфат, що набирає сили, чий володіння стрімко розширювалися, досягши Індії на Сході і Франції на Заході, з'ясовували, хто (і під яким прапором — з хрестом чи півмісяцем) правитиме світом найближчими століттями.

Але навіть цим наддержавам, що могли виставити багатотисячні армії на чолі з геніальними стратегами, направити морями величезні флотилії, щоб доставити ці армії в будь-яку точку узбережжя, доводилося часом рахуватися з народами, що дивилися на цю сутичку з дрімучих лісів півночі, безкрайніх степів Євразії, схилив непрохідних гір Кавказу. Мало того, часом події відбувалися так, що саме вони, ці свідки, ставали найбезпосереднішими учасниками вирішальних битв. Саме їх мечі змінювали часом перебіг історії, порушуючи всі плани, що їх розробляли в палацах Константинополя і Багдада.

Судячи зі складу скарбів, саме візантійські політики належно оцінили можливість і значення цієї «третьої сили». Вони не шкодували золота і срібла, а часом і дорогоцінного начиння, щоб дістати її на допомогу. Адже були моменти, коли йшлося про життя і смерть імперії. Щоправда, іноді ефект виявлявся зворотним очікуваному. Приміром, найнявши на службу кочівників з українських степів, імператор Іраклій розгромив найлютішого ворога — Персію. Але виявилось, що ця видатна перемога розчистила шлях до світового панування новому, що страшнішому ворогу. Та не забігатимемо наперед...



Прикраси збруї хазарського коня і бронзові вироби салтівської культури.

Острівець цивілізації на межі степу

У цей неспокійний час прості люди, як і в усі часи, хотіли жити заможно, щасливо, в мирі і спокої, піклуючись про майбутнє для своїх дітей і онуків. Мріяли про свою землю, статок. Заради цієї мрії вони часом зривалися з насиджених місць і переселялися за сотні, тисячі кілометрів. Так, слов'яни з Наддніпрянщини, про що ми вже розповідали раніше, свого часу подалися шукати щастя на Дунай. Не всі знаходили щастя в далеких краях...

Про одну таку історію повідали розкопки Пастирського городища в нинішній Черкаській області. Підсумки цих досліджень, перші кроки в яких були зроблені ще на початку XX століття, були підбиті нещодавно. Нині в цьому місці, в затишному урочищі,



Намісто з Глодоського скарбу.

розташований хутір з назвою Свинолупівка. Навряд чи таку назву місцевості дали скіфи, що заклали городище більше двох тисяч років тому, чи ж його мешканці, що відбудували давню фортецю в VII—VIII століттях. Ще в XIX столітті ця місцевість була вкрита густим лісом.

А коли ліс поступово вирували, розчищаючи околиці під поля, стали помітні земляні вали, що оточували городище. На поораних полях знаходили не тільки величезну кількість черепків, шматки обпаленої глини, а й цікавіші предмети, у тому числі виготовлені зі срібла прикраси. Навіть скарби золотих і срібних прикрас знаходили на місці старого лісу.

Вали збереглися на висоту до трьох з половиною метрів, добре помітні рови, глибина яких і сьогодні два-чотири метри. Городище складалося з двох частин, розділених річкою. Отже, давні будівельники подбали не тільки про безпеку, а й про природне водопостачання. Городище було занедбаним і заросло травою, коли прийшли нові поселенці і спорудили на давніх (тоді вже!) валах свої укріплення — стіни з дерева і глини заввишки лише 1,5—2 м, імовірно, з парпетом і амбразурами. Укріплення були знищені вогнем, що свідчило про бурхливу і сумну історію цього місця.

Усередині стін знайдені залишки жител, побудованих прибульцями. Це невеликих розмірів (найбільші — приблизно 4x5 м), частково заглиблені в землю будинки, зі стінами, що були облицьовані деревом і обмазані глиною. Приміщення опалювали печами. Поруч розташовувалися господарські будівлі. Запаси продуктів (зерна, якихось коренеплодів) мешканці жител збе-

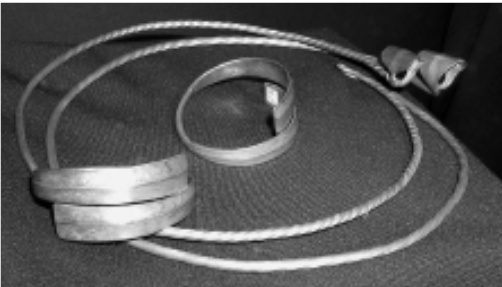


Країни і народи «епохи скарбів».

рігали старим, перевіреним способом — у глибоких ямах, виритих поруч з житлами.

Загалом, за підрахунками археологів, тут могло проживати кількості людей — зовсім невелика громада. Судячи зі знахідок, місцеві жителі володіли передовими для цих країв технологіями — скажімо, виготовляли посуд на гончарному кружі. Форми, технологія виготовлення кераміки вказують на Приднунав'я, де в ту епоху зберігалися ремісничі традиції епохи римського панування. Та й в аграрній га-

нічніше, де відомі пам'ятники пенківської археологічної культури. Прибульці з Приднунав'я — а саме про це свідчать знайдені під



Скарб срібних прикрас, що належали сівер'янам. Полтавщина.

час розкопок посуду, ювелірні вироби, на решті склад злаків, що вирощувалися, улаштувалися в цьому небезпечному районі неспроста. Можливо, далі на північ їх просто не пустили — для тих, хто залишився в Наддніпров'ї, емігранти, що вирішили повернутися на батьківщину, ймовірно, були уже не зовсім «своїми». Чи їхнє місце на батьківщині виявилось вже зайнятим?

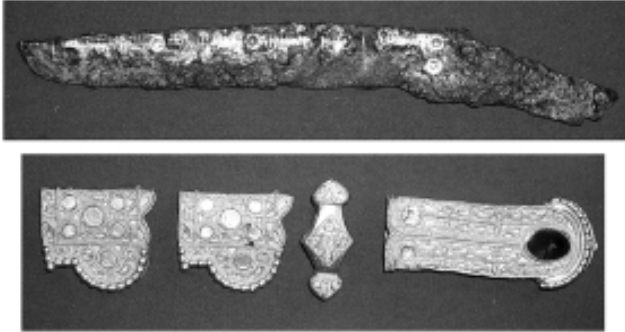
Поселившись на Пастирському, ці кількості людей відбудували, як могли, укріплення, побудували житла і майстерні, налагодили виробництво. Вони постачали найближчим сусідам (не тільки братам-слов'янам, а й кочівникам) кераміку, інші ремісничі вироби. Виготовлені ними ювелірні прикраси торговими шляхами досягали навіть Кримського півострова! Археологи знайшли в цих місцях сліди ще декількох

Золоті прикраси з Глодоського скарбу.

лузі жителі Пастирського виявилися новаторами: вони вирощували голозерну м'яку пшеницю і сочевицю — небачені культури для цих місць. Ці культури типові для південних країв — Румунії, Греції, Болгарії. Судячи з великої кількості знахідок ювелірних виробів, рівень добробуту поселенців був високий, а велика частина цих прикрас вочевидь була виготовлена на місці. Причому за технологіями, що відрізнялися від традицій тутешніх країв. Знайдені також сліди місцевого виробництва виробів із заліза.

Усе це і дало змогу дійти висновку, що перед нами — невелике «місто майстрів», триста-п'ятсот, не більше, мешканців якого намагалися побудувати свою економіку (і процвітання) не тільки на сільському господарстві, а й торгівлі високотехнологічними ремісничими виробами. Все було розраховано вірно: сусіди, що не знали гончарного круга, так само, як місцеві умільці-ювеліри, не були конкурентами. Хто ж вони, звідки прийшли на Пастирське ці вмілі, підприємливі й цивілізовані люди?

Пастирське городище розташоване на межі зі степом. Цю територію слов'яни в VII столітті ще не освоїли. Вони жили пів-

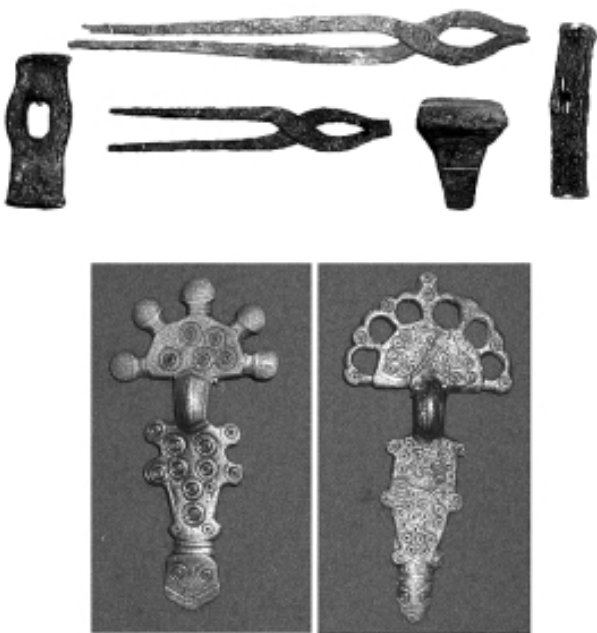


Клинок з інкрустацією золотом і золотою обробкою піхов шаблі з Глодоського скарбу.

подібних селищ, щоправда, без укріплень. Однак це квітуче життя тривало лише кілька десятиліть. Речі, знайдені під час розкопок, дають можливість датувати час заселення городища з кінця VII по першу половину VIII століття. Як виявилось, саме життя в цих краях постійно висіло на волосині і дивним чином залежало від подій, що відбувалися часом за тисячі кілометрів від тихих берегів маленької річки з красивою назвою Ляна.

Хто зруйнував місто?

Є дві версії, як і коли було порушено мирний плін життя в цьому місці. До речі, порівняно спокійне життя на тихій річці було можливе тому, що могутнім сусідам до



Інструменти коваля й вироби ювелірів з Пастирського городища.

нього просто діла не було. Адже саме в ті роки, далеко-далеко в степах, горах і навіть за горами йшла запекла і спустошлива війна між державою хазар і арабським халіфатом. Війна йшла з перемінним успіхом, але згодом чаша вагів почала схилитися на користь полководців халіфа. Найуспішніший з них, Мерван ібн Мухамад, розгромивши хазарські війська, 737 року дійшов до берегів Волги і Слов'янської річки. Відомо, що на Слов'янській річці він узяв багатьох у полон і здобич — 20 тисяч родин «слов'ян й інших невірних». 738 року переможець хазар вивів свою кінноту з причорноморських степів. Мине чотири роки, і він сяде на трон халіфа в Багдаді. Якщо під Слов'янською річкою розуміти Дніпро, то можна припустити, що саме воїни Мерван ібн Мухамада спалили поселення на Пастирському, частково винищили, частково взяли в полон його мешканців.

Навіть супротивники халіфату — кагани Хазарії — змушені були не тільки змінити релігію, а й перенести свою столицю на Волгу. От тоді-то вони і зайнялися, так би мовити, упритул, облаштуванням своєї (з істотно урізаними кордонами і занепамої економічно) держави, а також і її найближчих околиць. Так що, може бути, саме удар хазарського воїнства, що йде за полоненими і даниною на землі слов'ян, прийняло на себе маленьке «місто майстрів» у степовому прикордонні.

Та хоч би хто зруйнував селище (араби чи хазари), картина подій з розкопок вимальовується така. Спочатку чоловіки, що жили в поселенні, дали бій за його межами — їхні останки і зброя не були знайдені під час розкопок. З цього бою не повернувся ніхто, але напад вочевидь не був раптовим. Жителі, що залишилися, встигли підготуватися до оборони і навіть сховати кілька скарбів — прикраси із срібла, що щасливиці знайдуть через тисячу років.

Звичайно, ані двометрові стіни, ані мужність нечисленних захисників не могли зупинити загартованих воїнів, що звикли брати приступом неприступні кам'яні твердині Кавказу і Закавказзя. Бій шов і на вулицях містечка, але тут гинули від ударів шабель жінки і діти. Вони намагалися відбиватися — списами, бойовими сокирами, залізні частини яких залишили-

ся серед руїн, так само, як і наконечники стріл нападників. Але місто було захоплене і спалене, більше не відбудовувалося, мабуть, не було кому це зробити. Так закінчилася коротка історія «другого життя» Пастирського городища.

З літописів відомо, що дісталися хазари і сусідів-слов'ян, що жили північніше, спалили частину їхніх поселень, мешканці яких теж кинулися закопувати у землю своє срібло. Воно теж дістанеться археологам через тисячоліття. А хазяї срібла, ті, що не були вбиті, найімовірніше, вирушили за кордон, точніше, невірниками пішли вони караванними стежками, щоб бути проданими за повновагі срібні дірхеми на базарах чудових міст Багдада і Дамаска.

Хто ж пройшов вогнем і мечем по слов'янських землях на початку VIII століття?

Хазари

Про роль і місце хазарської держави в історії написано чимало, причому версії часом протилежні, і всі вони, зрозуміло, не цілком збігаються з тим, як бачили свою історію самі хазари і вже тим паче їх найближчі сусіди. Діапазон уявлень коливається від образу найбільшої євразійської держави, що несе сусідам неминущі цінності цивілізації і духовності, до лігвіща грабіжників з великої дороги, що були просто змушені розпеченим залізом випікати київські князі від Олега до Святослава.

Від хазар і їхньої держави на нашій землі залишилися не тільки руїни, могили та заржавіла зброя (вони становлять комплекс салтівської археологічної культури), а й скарби з золотом і сріблом. До речі, про належність цих скарбів, які відносять до «перещепинського кола» (за назвою одного з них), суперечки тривають уже давно. Спектр думок вражає: писали про належність скарбів вождям антів-слов'ян, булгарським ханам (Кубрату чи Аспаруху) і, нарешті, хазарським правителям-каганам.

Що ж знайдено в цих скарбах, з чого вони складаються? Найбільший виявлено 1912 р. поблизу села Мала Перещепина на Полтавщині. Він складався з 25 кг золотих і 50 кг срібних виробів, а це сотні (!) речей. Багато було посуду — тарілі, глечики, причому був представлений і посуд перської роботи, і церковне начиння. На деяких з цих речей є константинопольські клейма кінця VI — першої половини VII ст. Інша частина скарбу складалася з прикрас, зброї, багато прикрашеного кінського спорядження. Все це можна побачити тепер у Санкт-Петербурзькому Ермітажі.

Інший скарб знайшли в селі Вознесенка під час будівництва Дніпрогесу 1930 року. На місці, оточеному земляними насипами, була знайдена яма, а в ній — вироби з золота і срібла, що прикрашали парадні зброю і зброю. Серед знахідок — наверхі у вигляді фігур орла і лева, що колись прикрашали, імовірно, ратища візантійських прапорів-значків.

Частина знахідок являють собою фурнітуру від військового спорядження і кінської упряжі — різні золоті і срібні бляшки, накладки, що кріпилися на шкіряні ремінці. Речі типові для степового населення, на що неодноразово вказували супротивники слов'янської належності скарбів. Крім того, говорили вони, для степовиків узагалі нехарактерно закопування скарбів. Адже степові скарби не зовсім і на скарби схожі... Справді, разом зі шляхетним металом найчастіше знаходили кальциновані (тобто перепалені) кістки людей і тварин, залишки сидел, залізні деталі упряжі, клинки — все це не вписується в уявлення про склад «нормального» скарбу. Такий склад знахідок дав можливість дослідникам казати про поховання, поминальні комплекси, навіть храми, згадки про які й описи є в письмових джерелах, що розповідають про вдачу і побут кочівників тієї епохи. Відшукалися подібні комплекси й у безкрайніх степах, причому далеко від території України.

До речі, Глодоський скарб після його виявлення так само був визначений, як «залишки військового табору з похованням вождя». У складі скарбу — прикрашені золотом чи виготовлені з нього спорядження двох коней, палаши, кинджал, наконечник списа, серга, дві великі пірамі-

дальні підвіски головного убору, два персні, чотири шийні ланцюжки... При них знайдено кальциновані кістки людини і барана. Щоправда, висловлено припущення, що цей скарб — речі, приховані похапцем після розграбування багатого поховання. А рови, визнані військовим табором — сліди траншей бідних грабіжників, що безуспішно шукали прихований на березі річки скарб.

Звичай спалювати небіжчиків був характерний для кочових тюркських племен, що в VII столітті жили у степах Євразії. Цей обряд широко відомий з розкопок могильників салтівської культури і поховань у курганах. Зброя — шаблі, кинджали — схожа на зображену на кам'яній скульптурі тюрк Середньої Азії. Приміром, дуже схожий на згадані прототипи інкрустований золотом клинок із Глодоського скарбу. Отже, висновок про належність Глодоського й Вознесенського скарбів тюркській частині населення хазарського каганату цілком ймовірний.

Перші згадки про появу хазар-qazar (у письмових джерелах як рівнозначне використовується найменування «тюрки») на Кавказі відносять чи то до кінця VI чи то до початку VII століття. Їм удалося об'єднати в єдину державу багато народів — аланів, булгарів, мадярів. Під началом каганів опинилися могутні кінні підрозділи. На таких союзників візантійці звернули увагу і поспі-



Черепки посуду з Пастирського городища.

шили залучити їх до спільних походів, які спочатку виявилися навіть дуже успішними.

Зокрема, проти Персії. Туди разом з армією імператора Іраклія вирушили загони хазар. Похід був успішним, захопили навіть резиденцію шаха з усіма її скарбами. Ось звідки, очевидно, походять дорогоцінні тарелі з Перещепинського скарбу, а також знахідки перського срібного і золотого посуду — тарілі, яши, глечики, зроблені в різний час на території України — в Луганській, Харківській, Київській областях.

Сучасники походу згадували потім, як імператор після бенкету подарував трофейний золотий і срібний посуд шаха вождю тюрк. Отже, власником перського посуду з Перещепинського скарбу міг бути сам каган. А ось церковне начиння з того само скарбу, цілком ймовірно, походить з роз-



Глечики з Верхнього Салтіва.

грабованих (дорогою в Персію чи назад) християнських храмів Грузії і Вірменії.

Утім, удалий похід проти Персії спричинив несподівані для переможців наслідки. На історичну арену виходять араби, що незабаром змусили ромейів згадати про старих союзників-хазар. І не просто згадати, а почати регулярно відправляти в далекі степи дарунків, чия дружба тепер була потрібна, як ніколи раніше. Такі монети — з ликами імператорів Іраклія, Константа II — знайдені на території України.

Знахідка перерахованих вище скарбів і монет може, на думку дослідників, свідчити про те, що центр хазарської держави якийсь час містився в межах степової частини України. Потім хазари вирушили воювати на Кавказ. Там вони майже на сторіччя відтягнули на себе значні сили халіфату, а центр їхньої держави опинився поза межами Краю.

Події склалися так, що схід теперішньої України ввійшов у межі багатонаціональної

хазарської держави, справжньої імперії, серед підданих якої були алани, булгари, мадяри, слов'яни, безліч інших народів і племен. Тут відомі міста, де жили вмілі ремісники. Укріплення не лише насипали з землі, а також будували з каменю. При цьому товщина стін досягала чотирьох метрів! Будувалися справжні замки і цитаделі. Жителі поселень жили кожен відповідно звичаям свого племені — в наземних будинках, напівземлянках і звичних для кочівників юртах.

Кераміку тут робили на гончарному крузі. Ювеліри працювали не лише з бронзою, а й із сріблом, золотом. Цікаві знахідки бронзових балабончиків, що прикрашали зброю. Комплекс салтівської археологічної культури (названий, до речі, за могильником, виявленим ще 1900 р. біля села Верхній Салтів на Харківщині) має дуже цивілізований вигляд на тлі стародавностей багатьох суміжних культур.

У містах і фортецях також стояли гарнізони. Вони сторожили неймовірно далекі, що ідуть у глиб Європи й Азії, торгові шляхи, найбільший з яких ввійшов в історію як Шовковий. Хазари, облаштувавши цей шлях на захід, у Європу, дістануться нинішніх Сумщини, Чернігівщини та й самого Києва.

Те неповне сторіччя між утягуванням каганату в війну з халіфатом, що була надто тривалою і руйнівною, а закінчилася розгромом для хазар, виявилось тією віддушиною, перепочинком, під час якого і стали можливі містечка на кшталт Пастирського.

А у східних слов'ян з'явився цілком реальний шанс (а головне — дорогоцінний в такій ситуації час) згуртуватися перед небезпекою, що насувається, відбудувати укріплені міста, об'єднатися в щось більше), ніж відомі нам з літописів племенні об'єднання-вождества полян, сіверян, древлян, уличів, тиверців, наприклад, у таку державу, якою буде



Глечики з Верхнього Салтіва.

Русь століття так у десятому від Різдва Христового. Але все обернулося по-іншому.

Прийшовши до тьми після воєн з арабами, хазари звернули свої погляди на північ і захід, до слов'янських земель. Війну з халіфатом закінчено, час відновлювати економіку держави і налагоджувати взаємовигідну торгівлю зі Сходом. Але який товар могла запропонувати розорена війною Хазарія на багатолюдних ринках Дамаска і Багдада, цих казкових базарах епохи «Тисячі й однієї ночі», завалених товарами місцевого виробництва чи привезених туди з усього світу відважними Сіндбадами-мореходами? Мабуть, тільки хутро, сильних рабів і гарних рабинь з північних країн. Товар ходовий і прибутковий — ще з часів непереможних скіфів.

Поляни і сіверяни, так і не об'єднавшись навіть перед лицем ворога, поступаючись державній моці каганату, ще років сто з лишнім платитимуть данину «по білші з диму». Причому білками справа, звичайно, не обмежиться. Будуть раби і рабині з Півночі йти на ринки Багдада і Дамаска в обмін на дзвінке срібло.

Але настане день, і їхні вожді, як сказано в літописі, постелять хазарам замість данини мечі. А потім уже могутні князі Русі, що стала «країною міст», приведуть свої дружини під стіни Саркела й Ітіля, дійдуть до Дону і Волги — одне слово, помстяться «нерозумним хазарам».

Однак ця їхня перемога призведе до нових подій, деякі з них будуть фатальними для тієї ж Русі. Ця перемога точно так само, як колись перемога візантійців і хазар над персами, відкриє дорогу новим, ще небезпечнішим ворогам. Але для того, щоб це сталося, ще має виникнути Русь.

Михайло ВІДЕЙКО.



План Пастирського городища і розкопок на ньому, складений В. Хвойкою на початку XX століття.



Люди повинні знати нашу історію, повинні знати, що таке фашистські концтабори. Нехай відкриються у них очі і на те, як зустрічали на Батьківщині колишніх в'язнів після війни

■ ХРОНІКА

Орфей, брат Ореї

Житомир. Камерний хор «Орфей» дав концерт у Свято-Михайлівському соборі (УПЦ КП) до 150-річчя заснування та освячення цього храму. Це був другий виступ перед житомир'янами: колектив засновано недавно, а першим концертом у Житомирі став різдвяний вечір у кафедральному соборі святої Софії. Почалася біографія колективу круто — з турне по Швейцарії та Німеччині і випуску першого диска! На літо «Орфей» уже запросили в турне по Європі. Те, що становлення колективу пройшло так швидко, має просте пояснення: чимало його учасників, та й керівники, раніше працювали в хоровій капелі «Орея», що звикала перемагати на міжнародних фестивалях. Тепер у місті два колективи і обидва на високому рівні виконують світову класику та українську музику.

Олексій КАВУН.

До народження сина не дожив тижня

Івано-Франківська область. Велелюдний мітинг-реквієм, присвячений 60-річчю від дня загибелі полковника УПА, командира військової округи УПА «Чорний ліс» Василя Андрусяка, відбувся на його батьківщині у Снятині, що на Прикарпатті.

Василь Андрусяк народився у Снятині 1915 року в бідній ремісничій сім'ї. Його серце змалку боліло за Україну — ще під час навчання у польській гімназії на підручнику з мови закреслив слово «руска» і написав «українська». У 17 років вступив до ОУН. Був заарештований і відсидів у Коломийській в'язниці два роки. Після виходу на волю заснував спортивне товариство «Сокіл». У 1939 році з приходом радянської влади Василя Андрусяка чекали нові арешти, тому перебрався до Відня, де вступив до українського легіону, з яким 1941 року повернувся додому. Рідних на той час уже не застав. Їх вивезли до Сибіру, де батьки й померли. Влітку 1941 року Василь Андрусяк за наказом Крайового проводу ОУН формує загони УПА в Карпатах. Став командиром тактичного відтинку «Чорний ліс», який вів бої з німцями і більшовиками. Загинув у 31 рік біля села Грабівка Богородчанського району від радянської кулі. А через тиждень його дружина Євгенія Гуцуляк народила сина, якого назвала іменем батька. Нині онук повстанця Павло Андрусяк очолює одне з управлінь обласної держадміністрації.

Люди шанують пам'ять про земляка. У Снятині іменем Василя Андрусяка названо вулицю, збудовано пам'ятник, дружина залишила книгу документальних спогадів. Розпорядженням голови ОДА Романа Ткача у рамках вшанування пам'яті про цю особистість в населених пунктах, навчальних закладах області відбудуться науково-практичні конференції, експедиції та походи місцями боїв, огляди-конкурси літературних та дитячих творів на тему національно-визвольної боротьби, зустрічі з комбатантами УПА, тематичні вечори, урочисті збори, народні віча.

Дарина НАЗАРЧУК.

■ ФОТОФАКТ

На території Кременецького педагогічного університету відкрито пам'ятник Віллібальду Бессеру, засновникові найстарішого ботанічного саду в Україні. Цього року саду виповнюється 200 років. Такий подарунок кременчанам зробили скульптор Володимир Шолудько та поет-пісняр Олександр Смик.

На знімку: Володимир Шолудько біля щойно відкритого пам'ятника.

Юрій МОСТОВИЙ.



Фото автора.

ВІДТОРГНЕННЯ СТРАХУ... (Літературна історія злочинів)

ЛИТВИНОВ Володимир Васильович — професійний журналіст і літератор. Народився 1934 року в Харкові. Війну зустрів у довшню годину пам'ятної червеної неділі на радянсько-румунському кордоні, де служив його батько — офіцер, який згодом загинув на фронті. У 1956 році з відзнакою закінчив факультет журналістики Київського державного університету імені Т. Шевченка. Трудову діяльність розпочинав у комсомольській пресі. Брав участь у відновленні випуску в січні 1957 року української «Робітничої газети», заснованої ще Володимиром Винниченком. У редакції пройшов шлях від літературного співробітника до відповідального секретаря. Працював у Телеграфному агентстві Радянського Союзу (ТАРС), у Державному агентстві України з авторських і суміжних прав при Кабінеті Міністрів України (ДНАСП України).

Ще молодим журналістом почав системно вивчати проблеми організованого нацистського державного насильства над мирним населенням окупованих територій Європи, насамперед СРСР. Системність полягала у поєднанні суто дослідної роботи з конкретними справами, практичною допомогою людям. Організував неформальний рух колишніх малолітніх в'язнів фашизму, на базі якого — з часом — з'явилися численні громадські об'єднання страждальців гітлерівської неволі. Зараз вони широко відомі в Україні, Росії, Білорусі, Молдові, у республіках Балтії, Закавказзя, Середньої і Центральної Азії.



Автор документальних книг про жертви нацистських переслідувань. Серед них — «Отче ім'я» (1973), «Операція «Чорний дятел» (1981), «Поїзд із ночі» (1989, 1992, 1995, 2004), трилогія «Коричневе «намисто» — в чотирьох частинах (1996—2005). Опублікував у періодиці науково-публіцистичні оповіді «Кінець «Золотого Альфреда» (1969), «Западня» (1973). Деякі з робіт перевидані за кордоном.

За більш як сорокалітнє подвижницьке служіння страждальцям гітлерівської неволі не в'язня В. Литвинова довічно обрано головою Міжнародного руху колишніх малолітніх в'язнів фашизму. Відзначено державними нагородами України і Росії. Він — переможець низки престижних літературних конкурсів (у номінації: документалістика). Удостоєно звання «Заслужений журналіст України».

Доля дітей нашої України, вивезених у роки війни у фашистське рабство?! Хіба ця тема тільки до гірких дат! Лежить вічним шаром десь під нами страшний час насильства, нелюдяності, знущань над дитинством. Багато хто з нас поспішає, біжить мимо, не пам'ятаючи того, що може повернутися. Подивіться на сьогоднішній світ тверезими очима!.. Мій нинішній співрозмовник, давній товариш по газетах (та й не тільки!) Володимир Литвинов має повне право говорити від імені тисяч і тисяч колишніх хлопчиків і дівчаток, тих, хто пройшов нацистське пекло.

— Володимире Васильовичу, у своїй творчості ви розвиваєте кращі традиції літератури факту. Іншими словами, постає перед читачем не тільки як автор документальних текстів, а й як, якщо користуватися формулою В. Короленка, «організатором життєвого дійства». У чому полягає феномен багато в чому унікального руху жертв нацистських переслідувань, який ви очолюєте?

— У нашому русі дві відмінні особливості. Їх можна назвати визначальними. Перша особливість полягає в тому, що коло джерел руху в'язнів стояли саме не в'язні. Саме вони — люди цілковито «благодійні» (принаймні з точки зору чистоти анкети, яку заповнювали), відкинувши догматику загальної підозрілості, не обґрунтованих обвинувачень, рішуче виступили на захист жертв нацистських переслідувань — тих, хто не тільки страждав, а й кожного дня вершив (в умовах примусового утримання) свій високий подвиг виживання і мужності і хто після звільнення — з огляду на відомі причини — не міг постояти за себе сам.

Гордий і щасливий тим, що, прислухаючись до поклику колись обраної журналістської професії, разом з друзями-однодумцями приступив до пошуку колишніх в'язнів фашизму, налагодження зв'язків з ними і між ними, порушив питання політичної, історичної, соціальної, моральної реабілітації кожного безневинно постраждалого, його правового статусу, німецьких грошових виплат. Пізніше, під час

вирішенні цих та інших питань, мав задоволення співробітничати і спілкуватися з письменниками А. Ліхановим, О. Іваненко, О. Адамовичем, кіноактором і кінорежисером Р. Биковим, академіками М. Амосовим, Є. Веліховим, Ю. Рижовим, видатним хірургом М. Ко-



Ось вона фатальна хвилина підписання В. Молотовим секретного додаткового протоколу про розмежування сфер обопільних інтересів у Східній Європі між СРСР і Німеччиною. Його наприкінці серпня 1939 р. привіз із собою до Москви нацистський міністр закордонних справ І. Ріббентроп. На І з'їзді народних депутатів СРСР М. Горбачов (1989) оприлюднив текст цього секретного договору.

ломійченком, професором історії К. Дубиною, блискучим юристом А. Собчаком, відомим педагогом О. Католиковим... Усі вони показали себе щирими гуманістами і безстрашними лицарями добра стосовно жертв.

Отож розпочинали ми на старті далеких 60-х. Розпочинали невеликою групою добровольців. А торкнулися першої переможної стрічки проміжного фінішу лише наприкінці 80-х, тобто більш ніж чверть століття потому. Саме тоді, зумівши зацікавити долею колишніх малолітніх в'язнів фашизм-

розпочали і продовжуєте перейматися проблемами в'язнів, до того ж протягом такого тривалого часу? Адже пільгами не користуєтеся, німецьких грошей не отримуєте, у відомості на зарплату не розписуєтеся.

— Мені часто ставлять це запитання. Відповідаю на нього так. Справді, у неволі я не був. За колючим дротом перебував мій брат Валентин Васильович Литвинов (концтабори Гросс-Розен і Флосенбург). Так, на матеріальне відшкодування власних «енергетичних», інтелектуальних, душевних та інших «затрат»,

пов'язаних з діяльністю на ниві пошуку, об'єднання і захисту жертв, ніколи не претендував і претендувати не збирався. Це суперечить моїм життєвим принципам. За визначенням. Що ж у такому разі спонукало мене займатися громадськими справами, що аж ніяк не віталося владою (і не тільки нею, якщо мати на увазі укорінене у свідомості більшої частини пересічних громадян упереджене ставлення до тих, хто був «у полоні»)? Мовляв, розтлумачте. Змусив рідкісно вдалий (багато в чому завдяки випадку) збіг життєвих, громадянських, творчих, людських інтересів, що не міг не позначитися на тому, як склалася моя доля. І що не могло не дати глибокого внутрішнього задоволення.

— Тож, будь ласка, про другу визначальну особливість руху.

— А друга визначальна особливість нашого руху полягає в тому, що саме діти, головним чином із родин партизанів і підпільників, прорвали багаторічну негласну, але від цього не менш ганябну морально-політичну блокаду владою невірників фашизму, імена яких оточувалися презирством і, за словами автора книг про героїв Брестської фортеці, про учасників Малинської організації Ополу С. Смирнова, яким «оголошували анафему». Навіть у часи «відлиги» і перебудови, незважаючи на серйозні трансформації радянського суспільства, у СРСР не поспішали розставитися з колишніми міфами. Певно, їх прихильники гадали: квапитися нікуди.

Ось тоді ми і виріши-

ли з'єднати напрацьоване за два з половиною десятиліття «внизу» з підтримкою цього напрацьованого «вгорі» — підтримкою найавторитетніших представників інтелігенції країни. І стався надзвичайно яскравий спалах суспільного інтересу до тих, кому навіть жорстока і бездушна вітчизняна тоталітарна система не могла пред'явити яких-небудь претензій і до кого в переповненому залі Київського окружного будинку офіцерів, де проводився Всесоюзний зліт, численні оратори, у тому числі дуже високого рангу, зверталися із словами, що пронизували серце: «Простіть нас...»

Спершу пільги в'язнів одержали діти — учасники «прориву блокади», що утворився довкола жертв нацистських переслідувань, знехтуваних сталінським. Одержали заслужено і цілком обгрунтовано. Потім настала черга інших.

Чи потрібно після сказаного пояснювати, чому ми надзвичайно бережливо ставимось до назви нашого руху, що давно вже представляє інтереси жертв нацистських переслідувань різного віку? Задається, що ні. Адже назва руху — це не просто данина традиції. І не просто бренд. Це — пам'ять минулого, історія боротьби за відновлення колись зневаженої (поблюзнірськи знехтуваної) справедливості. І хоча в русі беруть і брали участь (до кінця відведених долею земних днів) і ті, хто народився на світанку ХХ століття, яке ось-ось відгриміло, відшуміло, і ті, хто вперше закричав, з'явившись на світ у табірному бараці, — всі вони вважали і вважають, що й надалі наша громадська діяльність повинна вестися під тим само прапором (фірмовим знаком), що і багато років тому. Я поділяю таку точку зору.

— У вашій першій книзі — документальній повісті «Отче ім'я» — розповідається про криворізького шахтаря Анатолія Панчука, котрий, потрапивши дитиною у створений гітлерівцями притулок «національного переорієнтування» юних українців (події розгортаються в окупованому Дніпропетровську), немов втратив себе. Чоловік не знав, хто він, відкіля, скільки йому років, чи є в нього близькі. Весь післявоєнний час жив з «подарованою» йому у притулку фальшивою біографією, боячись зізнатися у цьому навіть друзям і дітям. Своєю книгою ви повернули Панчуку його минуле, його ім'я і тим самим об'єктивно компенсували відсутність громадської, державної уваги до таких, як він, жертв національного, расового розбою. Адже куди тільки не звертався чоловік в пошуках відповіді на питання, які його мучили. Та все марно. Як ви зізнавалися згодом, випадкова зустріч з майбутнім героєм книги виявилася шасливо фатальною для

її автора... Але мене раз цікавить інше. Чи дала робота над «Отчим ім'ям» відчуття того, що в історії війни відкрилася якась нова даність, про існування якої багато з нас не чули або, якщо чули, то мимохідь, побіжно?

— Безумовно, дала. З головою занурившись у практично не досліджений у нас матеріал про денаціоналізацію схід-



«Трава навколо була вищипана і з'їдена»... Концтабір очима дитини. (Колишній в'язень А. Рева, м. Харків).

них слов'ян (а він лежав в основі книг «Отче ім'я», «Операція «Чорний дятел», «Поїзд із ночі» і деяких інших), побачив, що гімmlерівська формула про взяття в сусідніх народів крові, яка через «помилки» німецької історії потрапила в чуже етнічне середовище, аж ніяк не була абстракцією. Фашистські викрадачі слов'янських дітей під час реалізації намічених ними грандіозних планів демографічних перетворень і в себе у країні, і на континенті діяли зловмисно, цинічно, нахраписто. Тому засобами публіцистики досліджувалися не окремі, а всі аспекти проблеми, що відкривалася. Особливу увагу, певна річ, приділяли фактичним подіям.

У книгах йшлося і про злочинні акції есесівського «Лебенсборна» (а прапором (фірмовим знаком), що і багато років тому. Я поділяю таку точку зору. — У вашій першій книзі — документальній повісті «Отче ім'я» — розповідається про криворізького шахтаря Анатолія Панчука, котрий, потрапивши дитиною у створений гітлерівцями притулок «національного переорієнтування» юних українців (події розгортаються в окупованому Дніпропетровську), немов втратив себе. Чоловік не знав, хто він, відкіля, скільки йому років, чи є в нього близькі. Весь післявоєнний час жив з «подарованою» йому у притулку фальшивою біографією, боячись зізнатися у цьому навіть друзям і дітям. Своєю книгою ви повернули Панчуку його минуле, його ім'я і тим самим об'єктивно компенсували відсутність громадської, державної уваги до таких, як він, жертв національного, расового розбою. Адже куди тільки не звертався чоловік в пошуках відповіді на питання, які його мучили. Та все марно. Як ви зізнавалися згодом, випадкова зустріч з майбутнім героєм книги виявилася шасливо фатальною для

її автора... Але мене раз цікавить інше. Чи дала робота над «Отчим ім'ям» відчуття того, що в історії війни відкрилася якась нова даність, про існування якої багато з нас не чули або, якщо чули, то мимохідь, побіжно?

Ось так на її землі усували небезпеку поширення і поглиблення «расового хаосу».

— Тривалий час пам'ять про війну як духовне і історичне надбання нашого народу мала лише одномірну — героїчну тональність. Ми з захопленням писали про подвиги, оспівували мужність воїнів, партизанів, трудівників тилу, виховуючи молодь на славі традицій батьків і дідів. Разом з тим залишалися на периферії громадської уваги (або зовсім без уваги) багато інших компонентів пам'яті, що навряд чи можна було вважати правильним. Об'ємна, «панорамна» картина перетворювалася на кривдню (і прикро!) площинну. Тим самим спотворювався зміст і принижувалося значення здобутої народом ціною неймовірних зусиль Перемоги. Скажіть: що, на ваш погляд, змінилося чи змінюється у збереженні пам'яті про війну?

— Змінився і продовжує змінюватися характер ставлення до безсмертного подвигу і безмірної трагедії народу. Він стає трепетнішим, шанованішим, чеснішим, людянішим. Висвітлюємо всі (навіть потаємні) «куточки» суворого військової дійсності. Відходимо від «номенклатурної», ідео-

взаємністю. «Писати дуже важко. Перотремтить, — признається у книзі «Поїзд із ночі» Ганна Василівна Ушакова, 1911 р. н. — колишній в'язень Майданека і Равенсбрюка. — Раз у раз падаю зі стільця. Адже я інвалід — обидві ноги ампутовані вище колін. Утім, ноги дотепер відчуваю. Колись вони добре служили мені. До війни на тракторі працювала. Під час війни до партизанів у ліс ходила. Носила хліб і тютюн. І ось — фінал... Так, писати важко. Та не писати ще важче. Люди повинні знати нашу історію, історію загинілого мого вивезеного в Латвію сина, повинні знати, що таке фашистські концтабори. Нехай відкриються у них очі і на те, як зустрічали на Батьківщині колишніх в'язнів після війни. Про квіти і музику не кажу. Не до них тоді було. Скажу про докори, обвинування, образи, які лунали на нашу адресу. А за що, питається? За те, що допомагали своїм? За те, що тяжко за всіх поплатилися? За те, що наші у ворога нас не відбили? За те, що залишилися живими? Мабуть, хотіли, щоб ми в чомусь розкалися. А ми не калялися.



Пам'ятник в'язням фашистських концтаборів (м. Калуга, Росія).

логізованої, креативної тематики. Освоємо нові шари матеріалу. Без боязкості говоримо про життя наших співвітчизників на окупованій території, про залучення до збройної боротьби з ворогом дітей і жінок, про втрати серед цивільного населення, про поневіряння і приниження жертв гітлерівської неволі в післявоєнні роки.

Важливо, однак, щоб, вторгаючись в колись «табуїровані» тематичні ніші, ми не вдавалися в крайнощі, не згущали барви, не захоплювалися «негативом» і вже, звичайно, не спокушались помилковою сенсаційністю «історичних відкриттів», що виявляються іноді не більш як пшиком. Переконалися: у зображенні війни, у дослідженні різних її сторін, в оцінках радянського періоду потрібна гранично відверта, пряма, нелукава розмова з читачем як невідмінна умова успіху цієї розмови. Він, читач, завжди нас зрозуміє, а зрозумівши — повірить, а повіривши — відповість

Бо ні в чому не почувалися винними. Соромно було — от що. За владу соромно. За Сталіна соромно. За нашого колгоспного голову, який відмовляв нам у найнеобхіднішому. А ось за себе не соромилися. І за в'язнів не соромилися. Ми зберегли вірність і своїй землі, і своїм коханим».

Таких сповідей у моєму архіві чимало. Деякі з них я наводжу у своїх книгах.

— Наприкінці минулого року завершилося видання трилогії «Коричневе «намисто». Ця багатопланова документальна оповідь про жертви нацистських переслідувань — громадян колишнього СРСР. Налічує понад 2500 сторінок. Відізняється своєрідною композицією. Містить зведення про тисячі потерпілих, про їхні післявоєнні долі. Якщо говорити про назву книги, ключовим, на мою думку, є взяте в лапки слово «намисто». Що за ним стоїть? Який зміст вкладає в нього автор?

— У часи війни, за даними польського професора Чеслава Пили-



Син Сталіна Я. Джугашвілі і прийомний син Молотова Г. Скрябін у німецькому полоні... Яке жакливе коло печка пройдені дітьми тоді великих світу цього батьків від підписання секретного протоколу до трагічних днів Великої Вітчизняної!..

ховського — патріарха істориків різних країн, які працювали і працюють над проблемами невірників фашизму, на території рейху і окупованих країн Європи налічувалося 14033 місця примусового утримання мирних громадян і військовополонених. Вони, ці місця, немов би схоплювали наш континент могутніми тугими обручами. Утворювалося моторошне коричневе «намисто» з колючого дроту, бараків, сторожових вишок, шибениць на апель-плацах, ям для спалювання трупів і інших огидних вигадок хворобливої фантазії гітлерівських убивць. У назві книги хотілося відобразити «естетичні» смаки нацистів, «співзвучні» їхнім мізантропічним теоріям і практиці винищення мільйонів. Одне слово, у назві нічого хитромудрого немає.

— У трилогії досліджуються причини трагедії жертв, наголошується відповідальність держави за «пропущені» у її історії покоління, простежується зв'язок між найтяжчими випробуваннями, що випали на долю народів, і особливостями світовідчуття, філософії, психіки, рідинного, «домашнього» життя вождів тоталітарних режимів, містяться важливі для зміцнення основ суспільної демократичної свідомості висновки. Оповіді переносяться то в концтабірні бараки, то до кабінетів вітчизняних і закордонних політиків високого рангу, то за стіл дипломатичних переговорів. Чим спричинено такий — «широкоформатний» підхід до теми? Він, певно, не випадковий.

— Широкий формат оповіді викликаний необхідністю «прочитати» у контексті війни і її неминуче трагічних наслідках долі жертв нацизму і, відштовхнувшись від «прочитаного», постаратися вирішити найгостріші життєві проблеми цієї категорії громадян. Особливо зважаючи на те, що турбуємося про нещасних з запізненням, вимушено великим запізненням. Треба було також пояснити неутаємничим і

довести упередженим, що в'язні фашизму, а також мирні громадяни, вивезені з окупованих районів Радянського Союзу на каторгу до Німеччини, — ніякі не зрадники, а жертви масових правопорушень націонал-соціалізму. Тим більше що багато хто з них були членами родин учасників руху Опору і постраждали виключно і тільки тому, що їхні рідні і близькі кинули зухвалий виклик ворогові і вступили у смертельний бій з ним.

Крім того, треба було показати, що у невірничій планиді мирних громадян винне і колишнє радянське керівництво, що, порушуючи низку міжнародно-правових актів, зокрема положень 4-ї Гаазької конвенції «Про законі і звичаї сухопутної війни» 1907 р. (а державі, яка зазнала агресії, належало подбати насамперед про безпеку цивільного населення), по суті покинуло багатьох і багатьох (із пісні слова не викинеш) напризволяще. Цифрова ілюстрація. З України у радянський тил евакуювали 3,5 млн. чоловік. Із декількох десятків мільйонів чоловік. Постає запитання: що очікувало залишених, а вірніше залишених у захоплених ворогом містах і селах? Не випадково в період окупації на кожні 34,4 тис. мешканців України припадала одна гітлерівська фабрика придушення і знищення. Це був найвищий показник насиченості місцями примусового утримання у загарбаних країнах Європи.

— Ваша трилогія завершується словами поета про вміння відчувати чужий біль. Беззастережно і цілковито згодні з ними. Але внутрішній, філософський зміст книги бачу в інших словах — з передостаннього розділу, який називається «Шалене скакання часу випереджає біг пера». Наведу їх: «У кожній миті свого існування, у всякій точці свого буття художник розрізняє основну фарбу епохи і фіксує її. Нині такою визначальною якістю епохи став страх. Страхом повні очі дітей і тварин. Ним насичені інтонації поетів і парламентаріїв. Сама природа зачеплена у страху перед людиною. Боїмося голоду, мору, бомб, диктатури, свободи. Загалом це страх небуття. Небуття боїться навіть слова. Вони зірвалися зі своїх орбіт і блукають у пошуках змісту. Художник залишив стіл і вийшов на вулицю. Взаємний жар пера і паперу більше не зігріває його. Чи боїться художник разом з усіма? Так. Але його страх не називається розпачем, бо в ньому присутня надія».

На що сподіваєтеся ви?

— На відторгнення людсьми страху.

Бесіду вів
Володимир ЮГОВ.
Фотографії з книг
Володимира
ЛИТВИНОВА.

Перше «золото» року

Дзюдо. Борас (Швеція). Кубок світу. Українець Роман Гонтюк виграв «золото» в категорії 90 кг. Ця перемога українських дзюдоїстів — перша в нинішньому році. У фіналі Роман переміг півфіналіста Олімпійських ігор в Афінах Уїнстона Гордона з Великої Британії. Нагадаємо, що в Афінах Роман Гонтюк став бронзовим призером у категорії до 81 кг. У категорії понад 100 кг український дзюдоїст Євгеній Сотников став срібним призером. Бронзову нагороду у вазі до 60 кг здобув киянин Георгій Зантаря.

■ ФОТОФАКТ



В Алчевську, що на Луганщині, відбулася доброчинна акція футболістів ФК «Шахтар», під час якої спортсмени пожертвували 2,5 млн. грн. на відбудовні роботи у всіх навчальних закладах міста (понад 80 об'єктів). На знімку: футболіст «Шахтаря» Олексій Белік розмальовує стіну в одній зі шкіл Алчевська під час благодійної акції.

Фото УНІАН.

Вісті звідусіль

Легка атлетика. Рим. Міжнародний марафон «Дієго Сампаоло». Українська спортсменка Тетяна Гладір стала переможницею цих престижних змагань. Вона пододала дистанцію за 2 години 25 хвилин і 44 секунди. Ще одна наша представниця — Світлана Нехорощ — фінішувала сьомою (2.35,49). У чоловічому марафоні перемогу здобув кенієць Давид Кіпкорір (2.08,38). Українець Олександр Кузін посів п'яте місце (2.10,09). Плавання. Островець (Польща). Матчева зустріч Польща—Україна—Чехія. Перемогу здобула збірна України, котра набрала 370 очок. У збірній Польщі — 356, у команді Чехії — 172. Найкращим спортсменом на турнірі визнали нашого Олега Лісогора, який був перший у запливах на 50 метрів брасом (28,37), 100 метрів брасом (1.01,16) і разом із партнерами по команді — в естафеті 4х100 комплексом. Три перемоги на рахунку українця Юрія Єгошина (50 і 100 метрів вільним стилем, естафета комплексом). Триумфували й інші посланці України. Кате-

рина Зубкова виграла запливи на спині на 100 і 200 метрів. На 50-метровій Катерина дві соті секунди програла 15-річній співвітчизниці Дарині Степанюк. Дві перемоги — в Андрія Олійника (50 і 100 метрів на спині). Оксана Серікова виграла на дистанції 50 метрів вільним стилем. Любов Король була першою на дистанції 100 метрів батерфляєм. У запливі на 50 метрів батерфляєм переміг Ілля Чуєв (24,80). У комплексному плаванні чоловіків не було рівних Сергієві Сергєєву (200 метрів) і Дмитрові Назаренку (400 метрів). Шахи. Пойковське (Росія). Сьомий турнір напризи Анатолія Карпова. В останньому турі Олексій Широєв, котрий виступає за Іспанію, обіграв білими фігурами російського шахіста Олексія Дреєва, набрав шість очок і став одноосібним переможцем турніру. Українець Руслан Пономарьов останнього дня зіграв унічию з росіянином Євгенієм Наєром і, маючи п'ять очок, ще з трьома гросмейстерами розділив друге—п'яте місце.

Добірку підготував Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Зібрали добрий «урожай»

Вільна боротьба. Мінськ (Білорусь). На міжнародному турнірі напризи триразового олімпійського чемпіона Олександра Медведя джину нагород здобули українські спортсмен. Переможцем турніру у вазі до 120 кг став Вадим Тасоев. У категорії до 66 кг друге місце посів Руслан Елькієв. Третє місце вибороли Юрій Семакін (60 кг), Леонід Базан (66 кг), Дмитро Комісар (74 кг) та Іван Іщенко (120 кг). У змаганні серед жінок бронзовими призерами турніру стали: Вікторія Ємельянова (вага 51 кг), Маріанна Бавид (55 кг), Наталя Ценишин (59 кг), Олена Комарова (59 кг), Оксана Шалікова (63 кг) та Валерія Златова (67 кг).

«КОНТИ» не зупиняється на досягнутому

Один із найбільших гравців кондитерського ринку України - компанія «КОНТИ» продовжує дивувати динамікою росту. Так, у 2005 р. компанія «КОНТИ» збільшила обсяг реалізації продукції до 920,3 млн. грн. (без ПДВ), що на 29% більше, ніж було реалізовано в минулому році. У фізичному вираженні обсяг продажів склав 150,5 тис. тонн, що на 14% більше, ніж у 2004 р.

У 2005 році компанія «КОНТИ» збільшила виробництво кондитерських виробів на 20% - до 151,1 тис. тонн. За рахунок інвестицій в інноваційні кондитерські технології і нарощування виробничих потужностей на сьогоднішній день компанія «КОНТИ» являється лідером по темпам зростання виробництва. За минулий рік обсяг виробництва на українських фабриках компанії досяг 106,5 тис. тонн. Зростання виробництва склало 10%, що перевищує середні галузеві показники. Не можна не відзначити успіхи компанії на російських просторах. Так, випуск кондитерських виробів на Курській КФ на 54% перевищив торішні показники і склав 44,6 тис. тонн солодкої продукції. Як відзначив генеральний директор групи «КОНТИ» Олег Логвінов, головною подією компанії у 2005 році став запуск двох унікальних ліній, одна з яких - по виробництву десертів

«Бонжур», абсолютно нової категорії кондитерських виробів. Завдяки другій лінії компанія «КОНТИ» розширила асортимент шоколадних цукерок з комбінованими начинками - ТМ «Беліссімо» і ТМ «Гранд-КОНТИ». Загальна вартість цього проекту склала \$41 млн. (без ПДВ). Запуск нових потужностей дозволить збільшити щомісячний обсяг виробництва компанії на 20%, що складає 2,5 тис. тонн, а місячний приріст доходів на 34% чи 30 млн. грн. Однак, компанія «КОНТИ» акцентує



свою увагу не тільки на розширенні виробничих потужностей, але й створює нові робочі місця. Так, у 2005 р. чисельність співробітників групи «КОНТИ» збільшилася на 41% і склала майже 7 тис. чоловік. А за підсумками 2004 року у 2005 році компанії було привласнене звання «Кращий роботодавець року Донецької області». Судячи з динаміки розвитку, компанія «КОНТИ» не збирається зупинятися на досягнутому. У планах компанії на поточний рік інтенсивне збільшення виробничих показників і виведення на ринок нових унікальних солодощів.

Постановою Господарського суду Запорізької області від 17.03.2006 р. по справі №21/79/06 - ТОВ „Автогенмаш”, розташоване за адресою: 69054, м. Запоріжжя, вул. Українська, 32/77 (код ЄДРПОУ - 31575232), визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Клименка О.Ю., ліцензія АА №783152. Претензії кредиторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування оголошення за адресою: 69002, м. Запоріжжя, пр. Леніна, 77, оф. 95

Постановою Господарського суду Запорізької області від 20.03.2006 р. по справі №21/66/06 Приватне підприємство „Віст трейдинг” (код ЄДРПОУ - 32363560), розташоване за адресою: 69096, м. Запоріжжя, вул. Ленська, 19 визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Петренко А.С., ліцензія АБ №116126 (адреса: 69114, м. Запоріжжя, пр. Ювілейний, 18/17, тел. 8-067-612-37-23). Претензії кредиторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування оголошення

Постановою Господарського суду м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) від 16.03.2006 р. по справі № 44/583-Б визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру відносно ТОВ «Компанія «Новас» (м. Київ, вул. Пирогова, 10-В, 1, код ЄДРПОУ № 16468811). Ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Фоменка А. В. (03150, м. Київ, а/с 481, тел. 8-067-409-57-71).

Заяви кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікації цього оголошення.

Господарським судом Автономної Республіки Крим (95000, м. Сімферополь, вул. Карла Маркса, 18) постановою від 14.03.2006р. по справі № 2-8/2201-2006 визнано банкрутом Підприємство "Патмет" (АРКрим, м. Сімферополь, пр. Перемоги, б. 48, кв. 72) і відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Беловенцева Володимира Опанасовича (м. Сімферополь, пр. Перемоги, 214, кв. 106) ліцензія серія АБ № 216898.

Загальні збори акціонерів ВАТ “Дніпропетровський “ТОРГРІЧТРАНС” ЄДРПОУ 14287554

відбудуться:

12.05.2006 р. За адресою:

м.Дніпропетровськ, вул.Янтарна, буд. 40 о 10.00 год.

ДТГО “Південно-Західна залізниця” інформус					
про введення з 01.04.2006 року нових роздрібних тарифів на електроенергію згідно Постанови НКРЕ України від 24.03.06р. №386 з врахуванням граничних рівнів тарифів при поступовому переході до формування єдиних роздрібних тарифів, без урахування податку на додану вартість.					
Роздрібні тарифи для категорій споживачів на території розташування ДТГО “Південно-Західна залізниця”, крім населення, населених пунктів, з напругою живлення становлять:					
Групи споживачів	Тариф грн. за 1 МВт/год		Групи споживачів	Тариф грн. за 1 МВт/год	
	1 клас	2 клас		1 клас	2 клас
Промислові та прирівняні до них споживачі з приєднаною потужністю 750 кВa і більше	215,60	285,50	Електрифікований залізничний транспорт	215,60	285,50
Промислові та прирівняні до них споживачі з приєднаною потужністю до 750 кВa	215,60	285,50	Непромислові споживачі	215,60	285,50
			Виробничі с/г споживачі	215,60	285,50
Для визначення рівня ставок тарифів, диференційованих за періодами часу, встановлюються такі тарифні коефіцієнти: 3-х зонний тариф – Постанова НКРЕ від 19.07.05р. №529 нічний період – 0,25; напівпіковий період – 1,02; піковий період – 1,80. 2-х зонний тариф – Постанова НКРЕ від 19.07.05р. №529 нічний період – 0,35; денний–1,8.					
Роздрібні тарифи розраховані згідно з умовами та правилами здійснення підприємницької діяльності з постачання електричної енергії за регульованим тарифом на підставі таких даних:					
Прогнозована оптова ринкова ціна на розрахунковий період, грн./Мвтгод			197,00	Постанова НКРЕ № 322 від 17.03.06	
Коефіцієнт нормативних технологічних втрат (1 клас напруги 35–110 кВ) %			2,12	Постанова НКРЕ № 313 від 16.03.06	
Коефіцієнт нормативних технологічних втрат (2 клас напруги 0,4–10 кВ) %			11,78	Постанова НКРЕ № 313 від 16.03.06	
Тариф на передачу електроенергії (1 клас напруги 35–110 кВ) грн./Мвтгод			13,56	Постанова НКРЕ № 382 від 30.04.03	
Тариф на передачу електроенергії (2 клас напруги 0,4–10 кВ) грн./Мвтгод			68,99	Постанова НКРЕ № 382 від 30.04.03	
Тариф на постачання 1 група (грн./Мвтгод)			1,96	Постанова НКРЕ № 382 від 30.04.03	
Тариф на постачання 2 група (грн./Мвтгод)			9,82	Постанова НКРЕ № 382 від 30.04.03	

Оголошення про проведення відкритих торгів на закупівлю товарів, робіт і послуг
1. Замовник торгів — Відкрите акціонерне товариство по газопостачанню та газифікації «Одесагаз»
1.1. Поштова адреса: 65003, м. Одеса, вул. Одарія, 1.
1.2. Контакті: тел./факс (0482) 23-05-63.
2. Інформація про товари (роботи, послуги), що закуповуються:
● На закупівлю труб та металу;
● На закупівлю спеціального автотранспорту для обстеження газопроводів;
● На закупівлю обладнання на ГРП та відключаючих пристроїв;
● На заміну підземного газопроводу у м. Одеса по вул. Жуковського;
● На заміну підземного газопроводу у м. Одеса по вул. М'ясоєдівської.
3. Місце та спосіб отримання тендерної документації: 65003, м. Одеса, вул. Одарія, 1, відділ зведених показників, цін та тарифів, кім. 209, тел. (0482) 23-05-63, нарочним, поштою.
4. Місце та кінцевий строк подання тендерних пропозицій: 65003, м. Одеса, вул. Одарія, 1, відділ зведених показників, цін та тарифів, кім.209, тел. (0482) 23-05-63 з 8.30 до 9.30 11 квітня 2006 року.
5. Місце та дата розкриття тендерних пропозицій відбудеться о 10 годині 11 квітня 2006 року у приміщенні ВАТ «Одесагаз» за адресою: 65003, м. Одеса, вул. Одарія, 1.
6. Додаткова інформація:
● тендерні пропозиції супроводжуються тендерним забезпеченням;
● тендерна документація платна.

Ухвалою Господарського суду Чернігівської області від 14.02.2006 року по справі № 9/1116 (14000, м. Чернігів, проспект Миру, 20) порушено провадження у справі про банкрутство Відкритого акціонерного товариства «Чернігівводна» (14000, м. Чернігів, вул. Текстильників, 1; р/р 260023018306 «Промінвестбанк», МФО 353456, код 00307135).
Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Танську Т. Ю. (ліцензія Мінекономіки АА № 669671 від 08.09.2003 року, 14000, м. Чернігів, вул. Рокосовського, б.16, кв.122).
Заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Постановою Господарського суду Чернівецької області (58000, м. Чернівці, вул. О. Кобилянської, 14) від 01 березня 2006 року по справі №8/17/6 в порядку ст. 51 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом», товариство з обмеженою відповідальністю «Гіпс» (адреса: 58000, м. Чернівці, вул. Миколаївська, 36-Б; код ЄДРПОУ 31620871) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.
Ліквідатором призначено голову ліквідаційної комісії Пеняка Я. М.
Заяви кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення за адресою: 58000, м. Чернівці, вул. Миколаївська, 36-Б.

Господарським судом АР Крим (95000, АР Крим, м. Сімферополь, вул. К. Маркса, 18) порушено справу про банкрутство № 2-6/6178-2006 р. і введено мораторій на задоволення вимог кредиторів Товариства з обмеженою відповідальністю «Агрофірма «ПЕРЕМОГА». Ідентифікаційний код № 31945624. Юридична адреса: 98450, АР Крим, Бахчисарайський район, с. Долине, вул. Леніна, 32. Р/рах. № 26007412344001 в КРУ «Приватбанк» у м. Сімферополь, МФО 384436.
Розпорядником майна призначено Бірюкова Миколу Івановича (Ліцензія серія АА № 719848 від 25.02.2004 р.); 95000, м. Сімферополь, вул. Б. Хмельницького, б. 11, кв. 19).
Петензії кредиторів і заяви санаторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування оголошення.

Оголошення про проведення відкритих торгів на закупівлю товарів, робіт і послуг
1. Замовник торгів: Відкрите акціонерне товариство «Запоріжжяобленерго». Поштова адреса: 69035, м. Запоріжжя, вул. Сталеварів, 14. Контактні телефони: (061) 286-38-69; (061) 286-32-64, факс (061)286-38-70.
2. Інформація про товари (роботи, послуги), що закуповуються: Модернізація існуючих та закупівля нових засобів комп'ютеризації.
3. Місце та спосіб отримання тендерної документації: м. Запоріжжя, вул. Кияшко, 7, каб. № 124-а, особисто, при наявності довіреності на право отримання тендерної документації та копії платіжного доручення про сплату вартості тендерної документації з відміткою банку.
4. Додаткова інформація:
4.1. Вартість тендерної документації: 722,53 грн. (з ПДВ) перераховувати на р/рахунок 26003317403 в ЗФ АБ «Енергобанк», м. Запоріжжя, МФО 313850, ЄДРПОУ 00130926.
4.2. Довідки з організаційних питань: Тарасюк Сергій Захарович, тел.: (061) 286-38-69;
4.3. Довідки з технічних питань: Шербина Олександр Дмитрійович, тел.: (061) 286-32-90;
4.4. Дата проведення відкритих торгів — 14.00 «07» квітня 2006 р.

Універсальна аграрно-промислова товарна біржа
пропонує для продажу ЛОТ № 1 на прилюдних торгах цілісний майновий комплекс банкрута ВАТ «Калужське будівельне управління механізації», розташованого за адресою: м. Калуш, вул. Б. Хмельницького, 103, а саме:
1. Будівлі: частина виробничого корпусу, заг. пл. 2530,7 кв. м.; приміщення адміністративного корпусу, заг. пл. 159,6 кв. м.
2. Автомобілі та механізми: Автобензовоз на КАМАЗі; автобетонозмішувач СБ; автобус КАВ3-685 (2 шт.); автомашина техдопомога ГАЗ-52; автомобіль КАМАЗ-53217; автомобіль МАЗ-5540; автомобілі легкові (Москвич-412, Ниса-522, УАЗ 31512); автомобіль КАМАЗ (бетонозмішувач); автомобільні крани (КС 261 на базі ЗІЛа, КС 3577 на базі МАЗа, КС, КС-3577-3, КС-3575А; бульдозери (ДЗ-110, ДЗ-171, ДЗ-42, з кран. обл. СМ-80 ДЗ-42, ДЗ-16Г); вишка ВС-22; ескаватори (ЕО-2621 (4 шт.), ЕО-2625, ЕО-3322В, ЕО-4124А); крани (на спец. шасі КС-473, РДК-25); Причепи (3 шт.); трактори (МТЗ-80; Т-40 АМ з насосом); Трубопрокладальні ТГ-124.
3. Обладнання та майно: асфальтні площадки, зварювальні апарати, компресори, конвектора, котли, меблі, офісна техніка та ін., всього 88 одиниць.
Майно продається одним лотом. Початкова ціна продажу 1 550027,00 (один мільйон п'ятсот п'ятдесят тисяч двадцять сім грн. 00 коп.) в т. ч. ПДВ.
Фіксовані умови продажу: 1. Збереження профілю підприємства на строк не менше трьох років з часу придбання цілісного майнового комплексу. Неможливість подальшого продажу вказаного цілісного майнового комплексу без збереження профілю підприємства в межах трьох років. 2. Працевлаштування після придбання цілісного майнового комплексу не менше 60 працівників ВАТ «Калуське будівельне управління механізації». 3. Проведення повного розрахунку за придбаний цілісний майновий комплекс протягом 15-ти днів з дати підписання договору купівлі-продажу.
Для участі в біржових торгах (аукціонах) покупці сплачують гарантійний внесок в розмірі 10% від початкової ціни та реєстраційний внесок в розмірі 17 грн. на р/р УАПТБ 260034154 в ІФОД АППБ «Аваль», МФО 336462, код ЄДРПОУ 32077865, або укладають договір з брокером. Заявки приймаються за 3 робочі дні до проведення торгів. Прилюдні торги відбудуться 28 квітня 2006 року за адресою: м. Івано-Франківськ, вул. Національної гвардії, 14, 5-й поверх.
Тел./факс: 8 (0342) 50-12-30, 50-12-31.

У зв'язку з реорганізацією Державного підприємства «Одеська кіностудія художніх фільмів» шляхом його приєднання до Закритого акціонерного товариства «Одеська кіностудія» (наказ Міністерства культури і туризму України від 14.03.2006 р.) ДП «Одеська кіностудія художніх фільмів» впродовж двох місяців приймає всі претензії кредиторів.
Юридична адреса та банківські реквізити:
ДП «Одеська кіностудія художніх фільмів»
Французький бульвар, 33, м. Одеса, 65044
р/р 26003311215 в Акціонерному банку «Південний», м. Одеса, МФО 328209, ІПН 024044015427
Свідоцтво про реєстрацію платника ПДВ № 22760778

Звіт Академії мистецтв України про використання коштів Державного бюджету України за 2005 рік
Законом України "Про Державний бюджет України на 2005 рік" Академії мистецтв України були затверджені видатки за загальним фондом у сумі 7782,9 тис.грн.
Зазначені кошти були спрямовані на забезпечення статутної діяльності Академії за двома бюджетними програмами.
У 2005 році загальні касові видатки Академії склали 7252,4 тис.грн. (зведені відомості про витрачання коштів Державного бюджету у 2005 році наведені у таблиці 1).
Інформація про використання коштів Державного бюджету України у 2005 році в розрізі бюджетних програм наведена у таблиці 2.
За бюджетною програмою "Фундаментальні дослідження у сфері мистецтвознавства" виконувалося 10 наукових робіт, з них 9 було завершено. Опубліковано 12 наукових робіт, 71 наукова стаття у фахових виданнях. Проведено 18 наукових семінарів і конференцій.
Середні витрати на проведення однієї науково-дослідної роботи склали 196,4 тис.грн.
Публічне представлення звіту про використання бюджетних коштів Академією мистецтв України відбудеться 6 квітня 2006 року о 15.00 за адресою: м.Київ, вул.Смірнова-Ласточкина,20

Звіт про використання коштів Державного бюджету України Академією мистецтв України за 2005 рік			
Таблиця 1 (тис.грн.)			
6570000 Академія мистецтв України			
ПОКАЗНИКИ	КЕКВ	Загальний фонд	
		Затверджено на рік з урахуванням змін	Фактично використано
1	2	3	4
Надходження - усього	x	7782,9	7252,4
Надходження коштів із загального фонду бюджету	x	7782,9	7252,4
Надходження коштів із спеціального фонду бюджету	x	x	x
ВИДАТКИ - усього	x	7782,9	7252,4
ПОТОЧНІ ВИДАТКИ	1000	6182,9	5656,0
Видатки на товари і послуги	1100	6182,9	5656,0
Оплата праці працівників бюджетних установ	1110	2209,1	2035,0
Нарахування на заробітну плату	1120	748,0	663,9
Придбання предметів постачання і матеріалів, оплата	1130	443,2	420,2
послуг та інші видатки			
Видатки на відрядження	1140	9,4	3,2
Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	1160	88,1	9,3
Поточні трансферти населенню	1340	2685,1	2524,4
КАПІТАЛЬНІ ВИДАТКИ	2000	1600,0	1596,4
Таблиця 2			
Загальний фонд			
Найменування бюджетної програми	КПКВК	Затверджено на рік з урахуванням змін	Фактично використано
Наукова і організаційна діяльність Президії Академії мистецтв України	6571020	5816,2	5287,6
Фундаментальні дослідження у сфері мистецтвознавства	6571030	1966,7	1964,8

Оголошення про результати проведення торгів (тендеру)
1. Замовник торгів ВАТ «Запоріжжяобленерго», р/р 26003317403 в ЗФ АБ «Енергобанк» м. Запоріжжя, МФО 313850, код ЄДРПОУ 00130926.
1.1. Поштова адреса: 69035, м. Запоріжжя, вул. Сталеварів, 14.
2. Інформація про предмет закупівлі: Модернізація існуючих та закупівля нових засобів комп'ютеризації.
3. Оголошення про проведення торгів було опубліковане в газеті «Голос України» № 40 (3790) від 02.03.2006 р.
4. Торги скасовані (Постанова 1455 «Про затвердження Порядку придбання товарів, робіт і послуг ліцензіатами, ціни (тарифи) на відповідну діяльність яких встановлюються НКРЕ») згідно п. 2.7.1.: «Торги скасовуються у разі, якщо на участь у торгах було подано менше трьох пропозицій».

До уваги клієнтів АБ «Таврика»!
Правління АБ «Таврика» повідомляє про зміну місцезнаходження банку.
Нова адреса: 04050, м. Київ, вул. Глибочицька, 17, літера «Д».
Державна реєстрація зміни місцезнаходження банку проведена Шевченківською районною у м. Києві Державною адміністрацією 20.03.2006 р.
Правління АБ «Таврика»

Постановою Господарського суду Луганської області (91000, м. Луганськ, пл. Героїв ВОВ, 3а) від 16.03.2006 р. по справі № 20/1806 відносно Товариства з обмеженою відповідальністю «Сталь-Сервіс», юридична адреса: 91000, м. Луганськ, вул. Сосюри, буд. 137, код ЄДРПОУ 30009348, р/р № 26009000999001 в ЛРУ АКБ «Надра» м. Луганська, МФО 304193 відкрита ліквідаційна процедура.
Ліквідатором призначений арбітражний керуючий Колежук Андрій Сергійович, що мешкає: 91021, м. Луганськ, кв. Гайового, буд. 1, кв. 6 (ліцензія АБ № 176255 від 19.09.2005 р.).

Товариство з обмеженою відповідальністю «ЦЕНТР ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ», код 32204895, зареєстроване Дніпровською РДА м. Києва, 10.01.2003 року, місцезнаходження: м. Київ, вул. Малинська, 28, банківські реквізити: р/р 2600803125 в АБ «Синтез», МФО: 322711 повідомляє про свою ліквідацію, протокол зборів учасників № 5 від 20.03.2006 р.. Головою ліквідаційної комісії призначено Кривоносова Олега Васильовича. Претензії кредиторів приймаються за тел. 251-29-25.

Господарський суд м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-б) ухвалою по справі № 43/135 порушив провадження про банкрутство ПП «АМТТ» (02081, м. Київ, вул. Клеманська, 5, літ. А, кв. 14, Код 33344218, рах. № 26007506031 в ФКД ВАТ «Інпромбанк», МФО 322863).
Розпорядником майна підприємства призначено Шербаня О. М., ліцензія АБ № 271582 від 30.11.2005 р., поштова адреса: 01030, м. Київ, а/с 157.

В оголошенні про визнання банкрутом сільськогосподарського товариства з обмеженою відповідальністю "МАЯК", надрукованому 21.03.2006 р. у № 51 "Голосу України", дату порушення справи слід читати — 03.02.06 р.

Постановою Господарського суду Запорізької області від 20.02.06 р. по справі № 25/26/06 ТОВ «Динамо-Плюс», розташоване за адресою: 69098, м. Запоріжжя, вул. Правди, 50 (код ЄДРПОУ — 30293716), визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.
Ліквідатором призначено Верещака М. Г. (ліцензія Мінекономіки АА № 669674 від 04.09.03 р.).
Петензії приймаються протягом 30 днів за казною поштою за адресою: 69002, м. Запоріжжя, вул. Костянтина Великого, буд. 16, кв. 16, тел. 8(0612) 720-29-63.

Товарна біржа «Подільська»
(29000, м. Хмельницький, вул. Театральна, 10, т. 65-05-13, 70-20-73, 70-22-10, 70-22-11, т./факс 795-801, код 32452151, р/р 2600701009716, МФО 315654 ХФ АТ «Кредит банк (Україна)»), оголошує про проведення аукціону по реалізації Майно підприємства-банкрута Закритого акціонерного товариства агропромислового об'єднання «Урожай»: складське приміщення, площ. 634,5 кв. м., смт. Летичів, вул. Камелока, 83 ; стелажі металеві в кількості 26 шт.; підборщик в неробочому стані, розкомплектований. Стартова вартість 140530 грн. (без ПДВ). Дата торгів 10.04.2006 р.
Торги проводяться за адресою: м. Хмельницький, вул. Театральна, 10 (у приміщенні товарної біржі) об 11.00. Час ознайомлення з майном кожного робочого дня за місцем знаходження об'єкту. Гарантійний внесок — 10% від стартової вартості. Реєстраційний внесок для фізичних осіб 25 грн., для юридичних — 50 грн. Останній термін подачі заявок — за три дні до дати проведення аукціону.



30 березня в Україні очікується мінлива хмарність, невеликі помірні дощі. Вітер південно-західний, у західних областях північно-західний, 7—12 м/с, у південних областях, у Криму та Приазов'ї місцями пориви 15—20 м/с. Температура вночі 3—8 градусів тепла, вдень 9—14 градусів.

■ 3 ЖИТТЯ ЗІРКОВИХ

Віталіна Ющенко подарувала чоловікові кліп



Дочка українського Президента піднесла своєму чоловіку на 28-річчя ліричну композицію. Заради коханого вона... заспівала. А потім зняла кліп на пісню «Я твоя пташка».

Щоб сховатися від папарацці, вдалася до прикладу зятя Юлії Тимошенко Шона Карра, котрий зняв свій останній кліп «Far Far Away» на території аеропорту. Саме там і відбулися зйомки подарунка Віталіни: у літаку, біля літака, на літаку.

Кажуть, що цей кліп зняв один із найвисокооплачуваних кліпмейкерів країни Макс Паперник. Але сам режисер це заперечує. Ліричний відеофільм призначався тільки для домашнього перегляду. Але, можливо, виконавиця і замовниця кліпу передумає і покаже його всім?

Джордж Клуні продасть оскарівські подарунки

Джордж Клуні, який отримав цього року «Оскара» завдяки ролі у фільмі «Сіріана», виставив на продаж подарунки, отримані на церемонії вручення премії. Виручені гроші актор планує використати для допомоги потерпілим від урагану «Катріна».

Клуні заявив, що не має потреби в дорогих сувенірах, які за традицією вручаються знаменитостям. Усі предмети з подарункового кошика актора — у тому числі парфумерію, перлове намисто і розкішне кімоно — можна буде придбати на аукціоні. Клуні також додав до лотів власноручно написаний вдячний лист, який, на думку організаторів акції, викличе найбільший інтерес покупців.

«Некрасива Катя»

любить яскраво вдягатися



Стражданням Каті Пушкарської із серіалу «Не родись вродливою» поки що немає ні кінця ні краю. За словами продюсерів, «мило» завершиться лише на початку осені. Акторка Неллі Уварова, що виконує головну роль, мріє виспатися і з'їздити у відпустку...

А поки її життя — це знімальна площадка, театр і дім. Уварова не публічна людина. Звичайно, у повсякденному житті ходить без окулярів і вдягається по-іншому...

А от брекети не знімає: дуже шкідливо часто їх знімати і одягати.

— У мене немає нічого спільного з Пушкарською. Люблю знайомитися з новими людьми, подібати чоловікам. Я користуюся косметикою і намагаюся яскраво вдягатися. Обоюмо головні убори, у мене безліч забавних хустинок і бандан, розписаних вручну. А от прикрас не ношу. Практично весь мій гардероб складається з речей, створених старшою сестрою — Оленою Уваровою. Донедавна в мене навіть джинсів не було, тому що їх немає в колекції Олени. Довелося купити фірмові, із заниженою талією, — зізналася акторка в одному з інтерв'ю.

До речі, у гардеробі Каті Пушкарської тільки дорогі дизайнерські роботи і раритетні речі 60-х років. Є навіть децо і з останньої колекції Труссарді. Просто речі зібрані в безглузді комплекти. Уже з'явилися люди, які готові за шалені гроші купити весь гардероб «некрасивої Каті».

Всеукраїнський фестиваль японської анімації «Історія аніме»

проходить з 23 березня по 19 квітня в шести містах України (Київ, Львів, Одеса, Дніпропетровськ, Запоріжжя, Харків).

Аніме — один з унікальних феноменів японської культури. У програмі фестивалю ретроспектива короткометражних робіт засновника аніме і мангі Тедзукі Осаму, якого називають «богом мангі».

Крім того, будуть показані кілька повнометражних фільмів, що сьогодні вже стали класикою японської анімації: «Хоробрий сонячний принц», «Жарптиця» і «Експрес «Галактика 999», а також ще один «незалежний» короткометражний фільм — екранізація загадкового твору Кендзі Міядзави «Ресторан, де «замовлень» багато» (реж. Таданарі Окамото).

Організатори заявляють, що квитки коштують не більше 12 гривень.

Сторінка підготовлена за матеріалами і фотографіями інформагентств, інтернет-сайтів та власних кореспондентів.

Трикотаж — і модно, і приємно

■ ПОДІУМ

У цьому можна був ще раз переконатися, побувавши на показі вітчизняної торгової марки «Еллана». Вона демонструвала колекцію «осінь—зима-2006—2007» у рамках Українського тижня моди. Представлені моделі дизайнера Олени Столєрової прикрасять гардероб сучасної жінки. Трикотажні вироби добре поєднуються один з одним. Вони доречні і на офіційній зустрічі, і на урочистій вечері, і на роботі.



Колекція виконана в елегантно-спортивному стилі з використанням етнічних мотивів. Враховано й тенденції наступного сезону: розкішність, вишуканість, індивідуальність. У моделях удало поєднуються кілька видів тканин різної фактури, декоративні елементи, що вишиті вручну. Трикотажні ансамблі доповнювали аксесуари: в'язані шапочки, прикрашені квітами ручної роботи, намистини, обтягнуті трикотажним полотном, вишивка бісером і перламутром... Одне слово, модну романтику носити комфортно.

Білизна на показ 3 хлібом і сіллю...

Відоме щорічне шоу-показ новинок жіночої білизни Victoria's Secret Fashion Show нарешті вийшло з американського підпілля. Дотепер лише глядачі США могли побачити по телевізору це шоу краси і моди дамського туалету. Тепер це дійство зможуть споглядати і квітня глядачі каналу «1+1». На шанувальників краси чекає ювілейний десятий показ всесвітньо відомої компанії Victoria's Secret. На подіум виставлять 35 ансамблів, які свого часу представляли Наомі Кемпбелл, Клаудія Шиффер, Тайроя Бенкс, Данієла Пестова і Жізель Бюндхен. Автори проекту вирішили наочно й в історичній перспективі розповісти про еволюцію бренда.

Не дивно, що такі відкриті — у тілесному сенсі — покази дамської білизни постійно перебувають на межі скандалу. Останній, наприклад, розгорівся через те, що за дзеркалом у кімнаті, де моделі готувалися до показу, було приховано камеру...

Міський фестиваль національних мениш відбувся у Світловодську.

Його організатором стало міське управління освіти. Мета — демонстрація єдності та мирного співіснування культур. У фестивалі взяли участь учні — представники грузинської, вірменської, російської, молдовської, білоруської, німецької та циганської національностей. Прибули також гості з Кременчука — учні єврейської школи «Рамет», де навчаються десятеро світловодських дітей. Господарі фестивалю зустрічали представників кожного етносу хлібом-сіллю.

Олег БОНДАР.

Кіровоградська область.

Як стати справжнім гуцулом

У селі Яворові Косівського району уже багато років діє відома на всю Україну гуцульська школа. Тут діти вчать-ся різьбі по дереву, бондарству, вишиванню, ліжникарству — всім традиційним видам народного декоративно-прикладного мистецтва. Це згодом перейняли інші учбові заклади краю. Запровадив такі уроки директор школи Петро Лосюк, який вважає, що діти, навчаючись цьому, стають не лише продовжувачами традиційних народних ремесел, а й зможуть колись заробити собі на хліб.

Днями Петрові Лосюку виповнилося 70 років. Він має стільки регалій, що їх вистачило б для керівника престижної столичної школи: кандидат педагогічних наук, членкореспондент АПН України, керівник науководослідної лабораторії «Гуцульська етнопедагогіка і гуцульщинознав-

ство», заслужений учитель України, лауреат педагогічних премій імені Мирослава Стельмаховича та імені Володимира Вернадського. Петро Лосюк — автор книги «Декоративно-прикладне мистецтво в школі», десятика наукових статей. Яворівську школу очолює понад 40 років. У

1994 році разом зі Снятинським ЗАТ «Видавничо-друкарська фірма ПрутПринт» заснував журнал «Гуцульська школа» та серію книжок «Бібліотека гуцульської школи», які стали навчально-методичними посібниками з вивчення гуцульщинознавства. На Прикарпатті вважають, що саме завдяки таким одержимим людям, як Петро Лосюк, гуцулам вдається зберігати свою самобутність, свої ремесла, звичаї і традиції.

Дарина НАЗАРЧУК.

Івано-Франківська область.



цього

29 БЕРЕЗНЯ

■ 1841. У Валках (Харківщина) народилась поетеса Маруся Вольвачівна.
■ 1882. Вийшла перша книга «Киевской старины», історико-етнографічного й белетристичного журналу (1882—1907). Останній рік видавався українською мовою під назвою «Україна».
■ 1921. Помер письменник Адриан Кашенко (історичні повісті й романи «Запорізька слава», «На руїнах Січі» тощо).
■ 1936. Народився кінорежисер і кіноактор Станіслав Говорухін («Вертикаль», «Асса», «Місце зустрічі змінити не можна»)
■ 1942. Гітлерівці стратили Віктора та Олександру Хохлових, брата й сестру — київських підпільників.

Редактор номера
Віталій ЖЕЖЕРА.

Редколегія:
Леонід БРОВЧЕНКО,
Анатолій ГОРЛОВ,
Сергій ДЕМСЬКИЙ,
Віталій ЖЕЖЕРА,
Іван ІЛЛЯШ,
Світлана ПИСАРЕНКО,
Віталій СУДДА.

Головний редактор
Анатолій ГОРЛОВ.

► За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.

► Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

► Рукописів не повертаємо.

► Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

► При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

► Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, 08775. для підприємств і організацій — 60955.

Передплатна ціна на 2006 рік: для фізичних осіб — 3,50 грн. та 2,00 грн.

для підприємств і організацій — 8,00 грн на місяць.

Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 159037.

СПДФО Гайдено В. І.
(Друкарня «Нормальные цены») 61068, м. Харків, вул. Тарасівська, 2а.

Зам. 047

БАТ «Видавництво «Київська правда» 04136, м. Київ, вул. М. Гречка, 13.

Зам. 1224

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України» 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ ТЕЛЕФОНИ:

для довідок — 454-84-92; телефакс — 234-72-54;

відділ реклами — 449-72-53, 454-81-34, 454-81-44;

телефакс — 449-85-62.

✉ E-mail: mail@golos.com.ua — загальний

reklama@golos.com.ua —

відділ реклами

let@golos.com.ua —

відділ листів

foto@golos.com.ua —

відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»